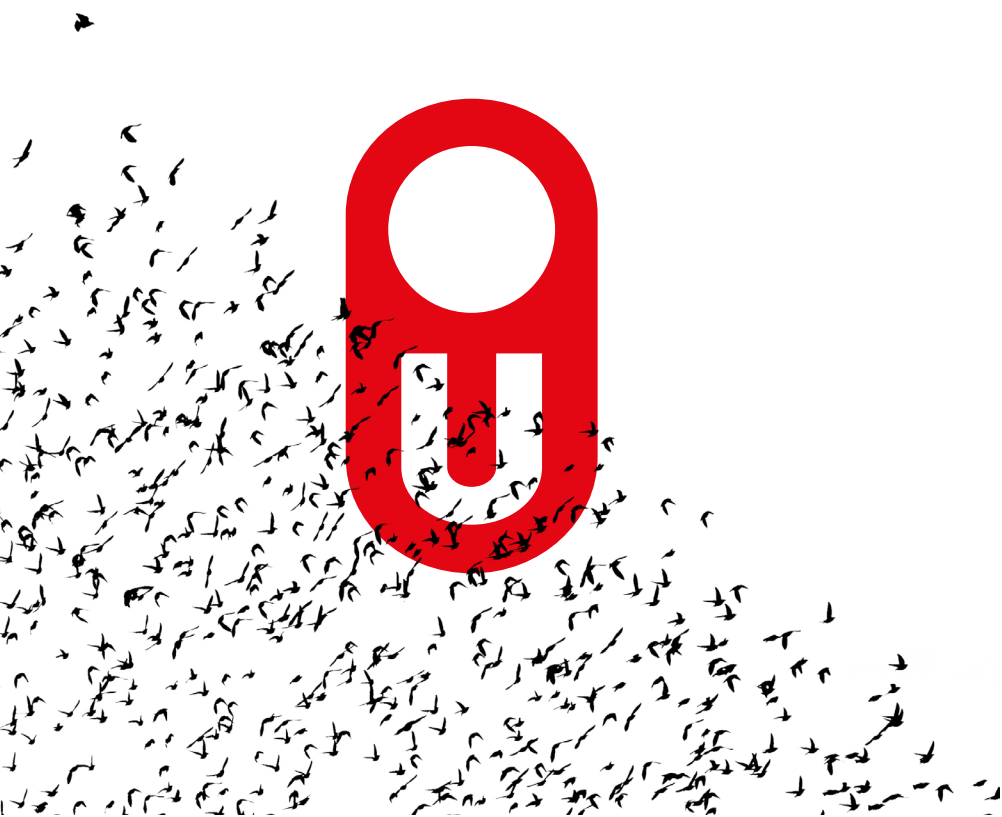

Bachelor Cultuurwetenschappen

3 Bachelor Algemene cultuurwetenschappen →

- 5 Welkom
- 6 Studeren aan de Open Universiteit
- 8 Persoonlijk studieadvies
- 9 Voor studenten
- 10 Opbouw bacheloropleiding en Open bachelor
- 12 Jaarrooster
- 14 Aanmelden

19 Cursusbeschrijvingen bachelor →

- 18 Propedeuse
- 24 Postpropedeuse
- 35 Bachelorscriptie

36 Algemene informatie →

- 36 Tentamens
- 39 Studiefaciliteiten
- 40 MijnOU
- 41 Promoveren
- 42 Kosten, betalen en financiering
- 44 Procedures en regelgeving
- 46 Handige links

Van harte welkom bij Cultuurwetenschappen!

prof. dr. Jan Don
Decaan
faculteit Cultuurwetenschappen

In deze studiegids vind je informatie over ons studieaanbod in de bacheloropleiding. Algemene cultuurwetenschappen aan de Open Universiteit is een studie waarin het begrip cultuur breed wordt opgevat. We bestuderen de culturele aspecten van grote maatschappelijke vraagstukken en hopen met de verkregen kennis bij te kunnen dragen aan oplossingen voor die vraagstukken. Of het nu gaat over problemen in de zorg, de digitalisering van ons leven, de sterk toegenomen diversiteit van onze samenleving of de veranderende rol van de media, in al die vraagstukken zitten belangrijke culturele componenten en kennis van cultuur is van groot belang om die problemen goed te kunnen aanpakken.

prof. dr. Alexander Peine
Vice-decaan Onderzoek
faculteit Cultuurwetenschappen

In ons onderwijs maken we gebruik van activerend online afstandsonderwijs. Het doel is om je bewust te maken van de betekenis van de culturele waarden die overal in ons dagelijks leven impact hebben. We proberen daarbij niet compleet te zijn, maar zoeken de diepte op in een aantal exemplarische gevallen. We trainen je op zo'n manier dat wat je hebt geleerd voor jou vertaalbaar is naar andere voorbeelden en toepasbaar wordt op andere contexten en culturen. Al doende leer je het gereedschap van de cultuurwetenschapper kennen en hanteren. Je wordt vertrouwd gemaakt met cultuurwetenschappelijke onderzoeksmethoden en leert onderzoeksresultaten presenteren voor vakgenoten en voor een breder publiek.

Ons onderwijs is nauw verweven met het onderzoek dat verricht wordt in de vier vakgroepen van de faculteit. Ons onderzoek richt zich op de interactie tussen cultuur, maatschappij en digitalisering. Thema's zoals gezondheid en zorg, diversiteit en inclusie, digitale transitie, literatuur, kunst en media worden bestudeerd vanuit een interdisciplinair perspectief, waarbij theorie en praktijk samenkomen. Het onderzoek draagt bij aan een dieper begrip van culturele dynamieken en hoe deze onze wereld vormgeven, met een nadruk op maatschappelijke relevantie.

Bijna alle onderdelen van ons onderwijs zijn ook los te volgen. Zo kan je altijd losse cursussen volgen of je richten op bepaalde thematische blokken. Mocht je vragen hebben over ons aanbod, aarzel dan niet om contact op te nemen met onze studieadviseurs (studieadvies.cultuur@ou.nl); zij helpen je graag op weg! Wij wensen je heel veel succes en plezier in onze bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen!

Cultuurwetenschappen aan de Open Universiteit

We hebben het vaker over cultuur dan we denken. Bij brandende kwesties, zoals het klimaatprobleem, de toeslagenaffaire of de toename van depressies, speelt cultuur een grote rol. Nadenken over complexe, actuele vragen kan niet zonder het blootleggen en begrijpen van de culturele dimensies die erin meespelen. Bovendien komen oplossingen niet dichterbij zonder de achterliggende, cultureel bepaalde denkbeelden te ontrafelen en begrijpen. Onze bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen gaat daarom niet alleen over het bestuderen van de klassieke disciplines als geschiedenis, kunst, literatuur, filosofie en media, maar ook over het veel bredere spectrum van alles wat cultuur bepaalt. Onderwerpen als gezondheid en zorg, duurzame ontwikkeling, migratie en globalisering, digitalisering, identiteit en diversiteit hebben vanzelfsprekend een plaats in onze opleiding.

Als cultuurwetenschapper leer je cultuur te doorgronden en te duiden. Dit is cruciaal om bij te kunnen dragen aan antwoorden op de maatschappelijke vraagstukken van deze tijd, zoals: Hoe creëren we een meer inclusieve samenleving? Wat zijn kansen en bedreigingen van nieuwe technologie? Cultuurwetenschappen aan de Open Universiteit focust op vier hoofdthema's:

Diversiteit en inclusie
Digitale transities in cultureel erfgoed
Techniek, media en cultuur
Stigma, gezondheid en cultuur

Beroepsperspectieven

Naast het verwerven van kennis en inzicht ontwikkel je als cultuurwetenschapper de vaardigheden om cultuurwetenschappelijke kennis toe te passen. Je leert welke culturele aspecten een rol van betekenis spelen in hedendaagse maatschappelijke vraagstukken en je leert vanuit een cultuurwetenschappelijk gezichtspunt bij te dragen aan de analyse en oplossingen van deze kwesties. Je leert teksten en bronnen te analyseren, zelf een onderzoek op te zetten en daarover wetenschappelijk verantwoord te rapporteren, zowel schriftelijk als mondeling. De kennis en vaardigheden waarover je na het behalen van ons bachelor- en/of masterdiploma beschikt, maken je bijvoorbeeld geschikt voor staf- en beleidsfuncties bij de overheid en culturele instellingen. Ben je werkzaam in de culturele sector, de erfgoedsector, het bedrijfsleven, de zorg, het onderwijs of de ICT, op projectbasis of als vrijwilliger, dan helpt de studie je deze werkzaamheden beter te verrichten met een scherp oog voor culturele differentiatie. Je maakt het je eigen om maatschappelijke kwesties in een breder perspectief te plaatsen.

Studeren aan de Open Universiteit

Wil je studeren in je eigen tempo? Bij ons studeer je wanneer het jou uitkomt. Zo kun je je studie goed combineren met je werk en privéleven. Je studeert vooral thuis en gaat af en toe naar begeleidingsbijeenkomsten. Via de online leeromgeving heb je toegang tot het studiemateriaal, contact met medestudenten en docenten en volg je colleges of bijeenkomsten.

Hoe ziet een studiejaar eruit?

Het studiejaar is verdeeld in vier kwartielen. De kwartielen beginnen in september, november, februari en april. De cursussen hebben een **vast** of een **variabel** startmoment. Je volgt een cursus met een vast startmoment in een kwartiel van tien weken waarin de cursus groepsgewijs wordt begeleid. Daarna doe je tentamen. Een cursus met een variabel startmoment volg je flexibel en zelfstandig. Je kunt hier op elk moment mee starten. Houd bij je planning wel rekening met de data van begeleidingsbijeenkomsten en tentamens. In het jaarrooster verderop in deze studiegids staat wanneer de cursussen starten en de begeleiding is ingeroosterd.

Hoe word ik begeleid?

Je studeert in onze online leeromgeving. Volg je een cursus met een vast startmoment? Dan studeer je meestal samen met andere studenten volgens een vast rooster met (online) bijeenkomsten, begeleid door een docent. Tijdens de bijeenkomsten gaat de docent inhoudelijk in op de leerstof ter voorbereiding op het tentamen. De bijeenkomsten zijn meestal in de avonden of op zaterdag. Je kunt bij je docent terecht als je vragen hebt over de inhoud van de cursus, de studietaak of het tentamen. Daarnaast heb je een studieadviseur die je helpt bij de aanpak en planning van je studie.

Zijn er toelatingseisen?

Om een bacheloropleiding of -cursus bij ons te volgen heb je geen diploma nodig en hoeft je ook geen toelatingsexamen te doen. Het is wel belangrijk dat je kennis en ontwikkeling op havo- of vwo-niveau zijn, want de cursussen zijn op academisch niveau. Verder moet je 18 jaar of ouder zijn en de Nederlandse en Engelse taal goed beheersen.

Hoe lang duurt de opleiding?

De duur van je opleiding hangt af van je studietempo. We tellen de omvang van elke cursus in studiepunten (EC), conform het European Credit Transfer System (ECTS). Een studiepunt is één EC en staat voor 28 studie-uren. Een cursus van vijf studiepunten kost dus gemiddeld 140 uur studie.

De bachelor heeft een omvang van 180 studiepunten, waarvan 60 voor de propedeuse. Als je die hebt gehaald, ontvang je een propedeutisch getuigschrift. Standaard gaan we uit van 30 studiepunten per jaar. Je studeert dan gemiddeld 15 tot 20 uur per week. Zo haal je in twee jaar je propedeuse en in zes jaar je volledige bachelor. Wil je sneller of langzamer studeren? Dat kan bij ons. ***Jij bepaalt het tempo.***

Heb je al een hbo- of wo-opleiding gevolgd? Dan kun je in aanmerking komen voor vrijstelling en zo de bacheloropleiding sneller afronden.

Wat is de voertaal van de opleiding?

De voertaal is Nederlands, maar in de cursussen gebruiken we ook Engelstalig studiemateriaal. Bijvoorbeeld omdat in het vakgebied Engels de voertaal is. De tentamens zijn meestal in het Nederlands. Meer informatie over de taal per cursus vind je in de uitvoeringsregeling op ou.nl/documenten.

Persoonlijk studieadvies van onze studieadviseurs

Wij zijn Quinten Rutten en Giorgio Stienstra, de studieadviseurs van Cultuurwetenschappen. We heten je van harte welkom bij onze bachelor Algemene cultuurwetenschappen!

Veel in onze opleiding is uiteraard zelfstandig te doen. Toch kunnen (en zullen) er momenten zijn dat je met vragen zit, een advies wil, een aanspreekpunt zoekt of wat steun nodig hebt. Als je even door de bomen het bos niet meer ziet of als je hulp nodig hebt met het maken van een keuze: doe vooral een beroep op ons!

Wij zijn je aanspreekpunt voor alle zaken rond studieplanning, studieverloop, onduidelijkheden in je studiepad, vrijstellingen, motivatie en organisatie van je studie, enz. Kortom, benader ons voor alle studievragen en -problemen die niet direct met de cursusinhoud te maken hebben. Zo nodig verwijzen wij je door, of leggen contact met de juiste medewerkers binnen de Open Universiteit. Daarnaast is het ook altijd mogelijk om een persoonlijk adviesgesprek in te plannen om samen een optimaal studietraject te bepalen.

Voorafgaand aan je studie kan je je aanmelden voor een adviesgesprek. Tijdens je studie kan je altijd rechtstreeks contact met ons opnemen: studieadvies.cultuur@ou.nl. Je kan ook per mail om een belafsprake vragen. De afspraak kan je dan zelf inplannen in onze agenda. Tot slot brengen wij je op gezette tijden via een mail op de hoogte van de laatste faculteitsnieuwtjes, wijzigingen in het studieprogramma en/of deadlines van cursusaanmeldingen. Ook houden wij online spreekuren waarvoor je je zelf kan aanmelden. Houd voor data en locaties altijd het Opleidingsportaal Cultuurwetenschappen in Brightspace in de gaten.

Tot ziens in een face-to-face-gesprek, een mail of in een telefoongesprek.

Quinten Rutten en Giorgio Stienstra
Studieadviseurs Cultuurwetenschappen

Voor studenten

Studentennieuwsbrief

Via de studentennieuwsbrief houden we je regelmatig op de hoogte van de wijzigingen in de opleiding, extracurriculaire studieactiviteiten, de scriptieprijs en andere prestaties van studenten die het delen waard zijn, zoals mediaoptredens en publicaties. Zo blijf je betrokken bij de voortgang en alle ontwikkelingen binnen de faculteit. Deze nieuwsbrief kun je vinden in het opleidingsportaal.

Online tijdschrift LOCUS

LOCUS is een webmagazine dat cultuurwetenschappelijk onderzoek op aantrekkelijke wijze toegankelijk maakt voor een publiek van zowel academici als niet-academici. Het doet dat in de vorm van halfjaarlijkse themadossiers waarin onderzoekers uit verschillende geesteswetenschappelijke disciplines zich buigen over een actueel thema binnen het cultuurwetenschappelijke debat. Naast de themadossiers biedt LOCUS doorlopend rubrieken. De lezer vindt er *long reads*, columns, recensies en opiniestukken alsook reflecties op actuele gebeurtenissen in het cultuurwetenschappelijke veld. LOCUS stelt zich ten doel bij te dragen aan de valorisatie van cultuurwetenschappelijk onderzoek. Het doet dit ook door studenten de kans te bieden een werkstuk of paper om te werken tot een artikelpublicatie in LOCUS. De artikelen in LOCUS zijn bedoeld om kennis te delen, te inspireren, betekenis te geven, te duiden en het denken te scherpen.

<https://www.locus.ou.nl/locus-actueel/locus-magazine-cover/>

Opleidingscommissie Cultuurwetenschappen

Binnen Cultuurwetenschappen is een (wettelijk verplichte) opleidingscommissie (OLC-CW) actief. Deze commissie vertegenwoordigt zowel de bachelor- als de masteropleiding. De OLC-CW bestaat uit studenten en staffleden. De commissie heeft instemmingsrecht ten aanzien van de Onderwijs- en examenregeling (OER) voor de opleidingen van Cultuurwetenschappen, beoordeelt jaarlijks de uitvoering van die regeling en geeft verder gevraagd en ongevraagd advies over het CW-onderwijs.

Studentenverenigingen

Studenten van de Open Universiteit hebben zich georganiseerd in een aantal studentenverenigingen. Sommige daarvan zijn werkzaam op landelijke schaal, andere beperken zich tot regionale activiteiten. Sommige zijn facultair van karakter, andere richten zich tot alle studenten. Op de website kan je nakijken welke studentenverenigingen er zijn voor studenten van Cultuurwetenschappen:

<https://www.ou.nl/web/studeren/-/studentenverenigingen-van-cultuurwetenschappen>

Activiteiten

De faculteit Cultuurwetenschappen organiseert regelmatig (online) activiteiten zoals [webinars](#) over interessante onderwerpen of een ontmoetingsdag. Onze cursussen bieden regelmatig de mogelijkheid om aan een excursie deel te nemen. Houd voor de aankondiging van deze activiteiten onze [Linkedin-pagina](#) en het Opleidingsportaal in de gaten.

Open access uitgave van de Open Universiteit. Als internationaal academisch tijdschrift.

Opbouw bacheloropleiding en Open bachelor

Je kunt kiezen uit twee varianten in de bacheloropleiding: de algemene variant en de open variant.

Hoe is de bachelor (algemene variant) in 2025-2026 opgebouwd?

De bacheloropleiding heeft een omvang van 180 studiepunten. Verderop in deze gids kun je meer lezen over de inhoud van deze variant.

De algemene variant van de bachelor Algemene cultuurwetenschappen is als volgt opgebouwd:

1. De propedeuse (60 EC)
2. De postpropedeuse (120 EC) die bestaat uit:
 - vier themablokken waarvan je er drie volgt (45 EC)
 - een verplicht vaardighedenblok (15 EC) bestaande uit de cursussen *Communicatie voor cultuurwetenschappers* (5 EC) en *Onderzoeksontwikkelingen en -vaardigheden* (10 EC)
 - gebonden keuzeblok waaruit je 15 EC kiest
 - vrije ruimte (30 EC), die je mag invullen naar eigen inzicht
 - het afstudeertraject (15 EC).

Hoe is de open bachelor (open variant) in 2025-2026 opgebouwd?

In de open c.q. vrije variant van de bachelor combineer je cursussen uit de bachelor Algemene cultuurwetenschappen met cursussen van één of meer andere, inhoudelijk niet-verwante opleidingen. Deze cursussen breng je onder in een zogenaamd 'verbredingspakket' van 40 EC. Je kan het verbredingspakket nog uitbreiden met 15 EC van de vrije ruimte.

De open bachelor is ook bedoeld voor studenten die 'in een vorig studielevén' al een (gedeeltelijke) academische opleiding hebben gevolgd. Deze studenten kunnen in het verbredingspakket eerder behaalde studiepunten inbrengen. Voorwaarde hiervoor is dat de behaalde vakken een (vak)inhoudelijke eenheid vormen en dat het om onderwijs van academisch niveau gaat. Wanneer je kiest voor de open variant, moet je een gemotiveerd verzoek indienen bij de Examenkamer CW, die hierover beslist namens de Commissie voor de Examens. Een dergelijk verzoek hoef je pas in te dienen aan het eind van de propedeuse. De gehele regeling kan je nalezen op www.ou.nl/studieaanbod/OBAAC.

De open bachelor (180 EC) is als volgt opgebouwd:

1. De propedeuse (60 EC) (deze verschilt niet van de algemene variant)
2. De postpropedeuse (120 EC) die bestaat uit:
 - keuzeblok waaruit je 50 EC kiest
 - het verbredingspakket (40 EC), gevuld met elders behaald onderwijs. Je mag dit verbredingspakket met 15 EC van de vrije ruimte uitbreiden tot 55 EC
 - vrije ruimte (15 EC), invullen naar eigen inzicht (mag toegevoegd worden aan het verbredingspakket)
 - het afstudeertraject (15 EC).

Inhoud van de Propedeuse (60 EC) en Postpropedeuse (120 EC)

Propedeuse

De propedeuse bestaat uit 12 verplichte cursussen met een omvang van 5 EC.

Je start de propedeuse bij voorkeur met de *Introductiecursus Cultuurwetenschappen. Culturele perspectieven op het klimaatdebat*. Je maakt hierin kennis met de culturele kant van het klimaatvraagstuk. Deze cursus biedt je meteen een kennismaking met studeren op afstand bij de Open Universiteit en je traint je studievaardigheden.

De propedeuse is daarnaast opgebouwd uit methodecursussen (leren van vaardigheden) en portaalcursussen (hierin staan actuele thema's centraal die de toegang, het portaal vormen tot het bestuderen van cultuurwetenschappen). Daarnaast oefen je je schrijfvaardigheid in de cursus *Academisch schrijven*, een onmisbare cursus aangezien je tijdens de studie aan een flink aantal schrijfp opdrachten werkt.

Postpropedeuse

- **Themablokken**

In de postpropedeuse duik je de diepte in rond een aantal thema's die zijn gegroepeerd in vier thematische blokken. Van deze thema's kies je er minimaal drie:

- Diversiteit en inclusie
- Digitale transities in cultureel erfgoed
- Stigma, gezondheid en cultuur
- Techniek, media en cultuur

Elk van deze themablokken bestaat uit drie cursussen die elkaar opvolgen.

- **Verplicht vaardighedenblok**

Om je optimaal voor te bereiden op het schrijven van je scriptie volg je de cursus *Onderzoeksonwikkelingen en -vaardigheden* en scherp je je schrijf- en presentatievaardigheden aan in de lintcursus *Communicatie voor cultuurwetenschappers*

- **Keuzeblok**

Naast de vier themablokken is er een keuzeblok waarin je zelf een keuze kan maken uit diverse cursussen. In dit blok mag tevens een niet-gekozen themablok (15 EC) worden ingebracht.

- **Vrije ruimte**

In de postpropedeuse mag je zelf 30 EC kiezen uit het aanbod van cursussen van de Open Universiteit, of -na toestemming van de Examenkamer CW- uit het aanbod van andere universiteiten. Daarmee vul je de vrije ruimte geheel naar eigen inzicht.

(NB Mastercursussen mogen niet worden ondergebracht in de vrije ruimte van de bachelor.)

Afstudeertraject

De bacheloropleiding wordt afgerond met het *Onderzoekspracticum bachelorscriptie* of het *Bachelor afstudeertraject*.

Jaarrooster bachelor Cultuurwetenschappen 2025-2026

Propedeuse (60 EC)

kwartiel 1 1 sept - 7 nov 2025	kwartiel 2 17 nov 2025 - 30 jan 2026	kwartiel 3 9 feb - 17 april 2026	kwartiel 4 27 april - 3 juli 2026
CB6302 Introductie cursus Cultuurwetenschappen - 5 EC (2)		CB6302 Introductie cursus Cultuurwetenschappen - 5 EC (2)	
CB6102 Cultuur en vrijheid van meningsuiting - 5 EC	CB5302 De kracht van verhalen - 5 EC	CB5402 Beelden van het verleden - 5 EC	CB5502 De kunst van het kijken - 5 EC
	CB6202 Kleding spreekt. Mode, cultuur en identiteit - 5 EC	CB5702 Schimmen van het koloniale verleden - 5 EC	CB6002 Herinneringscultuur - 5 EC
	CB5602 Filosofie van de cultuurwetenschappen - 5 EC (v) CB5802 Revolutie! - 5 EC (v) CB5902 Cultuur, welzijn en mentale gezondheid - 5 EC (v) CB0012 Academisch schrijven - 5 EC (v)		

Postpropedeuse (120 EC)

kwartiel 1 1 sept - 7 nov 2025	kwartiel 2 17 nov 2025 - 30 jan 2026	kwartiel 3 9 feb - 17 april 2026	kwartiel 4 27 april - 3 juli 2026
	CB6402 Denken over diversiteit en inclusie - EC	CB6502 Dekolonisatie van erfgoed - 5 EC	CB6602 Diversiteit en inclusie in de kunsten - 5 EC
CB6702 Digitale transitie en de beleving van cultureel erfgoed - 5 EC	CB6802 Digital literacy. Archiveren, databases en culturele identiteit - 5 EC	CB6902 Digital storytelling. Mediaproductie en de kracht van digitale verhalen - 5 EC	
CB7002 Ziek of zwak? Denken over stigma en gezondheid - 5 EC	CB7102 De verbeelding van (on)gezondheid. Publiek stigma in tekst en beeld - 5 EC	CB7202 Ziekte en zelfbeeld. Gezondheid, stigma en ervarings- verhalen - 5 EC	
	CB7302 Mens en techniek. Filosofische visies op mens, techniek en cultuur - 5 EC	CB7402 Mens en media. Geschiedenis en theorie van mens, media en maatschappij - 5 EC	CB7502 AI en cultuur. Verhulling en verbeelding - 5 EC
CB7602 Belangen van erfgoed - 5 EC			CB8002 Onderzoekstutorial Literaire kritiek op een kruispunt - 5 EC
	CB0412 Kabinetten, galerijen en musea - 5 EC (v) CB3902 De nieuwe mens. Een nieuwe visie op Nederland rond 1900 - 5 EC (v) CB2502 Filosofie in literatuur - 5 EC (v) CB3312 Bewerkte boeken - 5 EC (v) CB0304 Stage cultuurwetenschappen - 10 EC (v) CB0804 Onderzoeksonwikkelingen en -vaardigheden - 10 EC (v) CB7902 Communicatie voor cultuurwetenschappers - 5 EC (V)		

Vrije ruimte

De vrije ruimte kan o.a. gevuld worden met cursussen die niet gekozen zijn in gebonden keuzeblokken 1 en 2 van de postpropedeuse

Afstuderen

[CB9806](#) Bachelor afstudeer-
traject - 15 EC (2)

[CB9906](#) Onderzoekspracticum
bachelorscriptie - 15 EC (2)

[CB9806](#) Bachelor afstudeer-
traject - 15 EC (2)

[CB9906](#) Onderzoekspracticum
bachelorscriptie - 15 EC (2)

(2) = deze cursus wordt twee keer per jaar aangeboden.

(v) = deze cursus heeft een variabel startmoment.

Tentamenoverzicht bachelor Cultuurwetenschappen 2025-2026

Propedeuse

code	titel	tentamenvorm	tentamendata	vast of variabel
CB6302	Introductiecursus Cultuurwetenschappen. Culturele perspectieven op het klimaatdebat	DGT; mc+ov	2025: 12-11 2026: 05-02; 20-04; 09-07	Q1 + Q3
CB6102	Cultuur en vrijheid van meningsuiting	DIT; mc	zelf inplannen	Q1
CB5302	De kracht van verhalen. Inleiding narratieve analyse	DGT; mc+ov	2026: 04-02; 22-04; 09-07	Q2
CB6202	Kleding spreekt. Mode, cultuur en identiteit	opdracht		Q2
CB5402	Beelden van het verleden. Inleiding historisch denken	DGT; ov	2025: 10-11 2026: 23-04; 08-07	Q3
CB5702	Schimmen van het koloniale verleden	opdracht		Q3
CB5502	De kunst van het kijken. Inleiding beeldanalyse	DGT; mc+ov	2025: 13-11 2026: 05-02; 07-07	Q4
CB6002	Herinneringscultuur. Veranderende beelden van de Tweede Wereldoorlog	opdracht		Q4
CB5802	Revolutie! Politieke en culturele omwentelingen in historisch perspectief	DGT; ov	2025: 17-11 2026: 02-02; 21-04; 06-07	variabel
CB5902	Cultuur, welzijn en mentale gezondheid	opdracht		variabel
CB0012	Academisch schrijven	opdracht		variabel
CB5602	Filosofie van de cultuurwetenschappen	DIT; mc+ov+opdr	zelf inplannen	variabel

Postpropedeuse

code	titel	tentamenvorm	tentamendata	vast of variabel
CB6702	Digitale transities en de beleving van cultureel erfgoed	DGT; mc + ov	2025: 10-11 2026: 05-02; 06-07	Q1
CB7002	Ziek of Zwak? Denken over stigma en gezondheid	opdracht		Q1
CB7602	Belangen van erfgoed	opdracht		Q1
CB6402	Denken over diversiteit en inclusie	DGT; ov	2026: 02-02; 20-04; 07-07	Q2
CB6802	Digital Literacy. Archiveren, databases en culturele identiteit	opdracht		Q2
CB7102	De verbeelding van (on)gezondheid. Publiek stigma in tekst en beeld	opdracht		Q2
CB7302	Mens en techniek. Filosofische visies op mens, techniek en cultuur	DGT; ov + opdr	2026: 03-02; 22-04; 08-07	Q2
CB6502	Dekolonisatie van erfgoed	opdracht		Q3
CB6902	Digital Storytelling. Mediaproductie en de kracht van digitale verhalen	opdracht		Q3
CB7202	Ziekte en zelfbeeld. Gezondheid, stigma en ervaringsverhalen	opdracht		Q3
CB7402	Mens en media. Geschiedenis en theorie van mens, media en maatschappij	opdracht		Q3
CB6602	Diversiteit en inclusie in de kunsten	opdracht		Q4
CB7502	AI en cultuur. Verhulling en verbeelding	opdracht		Q4
CB8002	Onderzoekstutorial Literaire kritiek op een kruispunt	opdracht		Q4
CB0304	Stage cultuurwetenschappen	opdracht		variabel
CB0412	Kabinetten, galerijen en musea	DGT; ov	2025: 17-11 2026: 23-04; 07-07	variabel
CB0804	Onderzoeksontwikkelingen en -vaardigheden	opdracht		variabel
CB2502	Filosofie in literatuur	opdracht		variabel
CB3312	Bewerkte boeken	opdracht		variabel
CB7902	Communicatie voor cultuurwetenschappers	opdracht		variabel
CB3902	De nieuwe mens. Een nieuwe visie op Nederland rond 1900	DIT; ov + opdr	zelf inplannen	variabel
CB9806	Bachelor afstudeertraject	opdracht		Q1+Q3
CB9906	Onderzoekspracticum bachelorscriptie	scriptie		Q1+Q3

mc = multiple choice; ov = open vragen

Aanmelden voor de bacheloropleiding of losse cursus

Aanmelden voor een opleiding

Om je aan te melden voor de bachelor, ga je naar de opleidingspagina in het [Studieaanbod](#) en klik je op 'Aanmelden'. Hierna log je in op [mijnOU](#) of maak je eerst een account aan. Woon je in Nederland, dan log je eenmalig in met DigiD om je te legitimeren. De meeste gegevens zijn dan al voor je ingevuld. Je kunt bij het aanmelden ook aangeven of je vrijstelling in de bacheloropleiding wilt aanvragen. Dit kost 161 euro.

Meld je vóór onderstaande datums aan voor de bachelor. Je ontvangt dan op tijd de uitslag zodat je je kunt aanmelden voor cursussen met een vast startmoment.

Kwartielen 2025-2026

	kwartiel 1 start 01-09-2025	kwartiel 2 start 17-11-2025	kwartiel 3 start 09-02-2026	kwartiel 4 start 27-04-2026
Aanmelden bacheloropleiding zonder vrijstelling	10 augustus 2025	2 november 2025	25 januari 2026	12 april 2026
Vrijstellings-verzoek	6 juli 2025	21 september 2025	7 december 2025	1 maart 2026

Na het aanmelden vind je in de berichtenbox binnen mijnOU verdere informatie over je aanmelding en eventueel over het aanvragen van vrijstelling (en de bewijsstukken die je daarvoor moet aanleveren).

Aanmelden voor cursussen

Na aanmelding kun je je via jouw studierpad in [mijnOU](#) aanmelden voor één of meerdere cursussen. De cursussen hebben een *variabel* of *vast* startmoment. Je ziet in het jaarrooster wanneer de cursus start. Houd bij je planning rekening met de datums van de begeleidingsbijeenkomsten en tentamens. Je vindt deze informatie bij elke cursusbeschrijving op [Studieaanbod](#) onder de tabbladen 'Begeleiding' en 'Tentamen'.

Kies je voor een cursus met een *variabel* startmoment, dan begint je inschrijfduur van 12 maanden 14 dagen na verwerking van je inschrijving. Als er fysiek studiemateriaal is (bijv. een tekstboek), dan wordt dit direct na verwerking van de aanmelding verzonden.

Kies je voor een cursus met een vast startmoment (gekoppeld aan de start van een bepaald kwartiel), dan gaat de inschrijfduur van 12 maanden in op de startdatum van het betreffende kwartiel. Meld je je vóór de adviesdatum aan, dan ontvang je voor de start van de cursus het studiemateriaal en krijg je al toegang tot de cursus in de online leeromgeving. Ook kun je (indien van toepassing) op tijd worden ingedeeld in een studiegroep. Is een cursus al gestart, dan kun je je hier niet meer voor aanmelden. Je kunt aanmelden tot één dag vóór de start van de cursus. Heb je vrijstelling aangevraagd, wacht dan eerst de uitslag af. Je kunt de cursus namelijk niet annuleren of omruilen als deze wordt vrijgesteld.

Kwartielen 2025-2026

	kwartiel 1 start 01-09-2025	kwartiel 2 start 17-11-2025	kwartiel 3 start 09-02-2026	kwartiel 4 start 27-04-2026
Laatste aanmelddatum	31 augustus 2025	16 november 2025	8 februari 2026	26 april 2026
Adviesdatum aanmelden	10 augustus 2025	2 november 2025	25 januari 2025	12 april 2026

Aanmelden voor een losse cursus

Je kunt ook losse cursussen volgen, zonder de volledige bacheloropleiding te doen. Je gaat dan in Studieaanbod naar de gewenste cursus en klikt op 'Aanmelden'. Hierna log je in op mijnOU of maak je eerst een account aan. Woon je in Nederland, dan log je eenmalig in met DigiD om je te legitimeren. De meeste gegevens zijn dan al voor je ingevuld. Na afronding van je aanmelding vind je in de berichtenbox binnen mijnOU verdere informatie over je aanmelding. Ook zie je meestal direct welk collegegeld je moet betalen.

Houd bij je planning rekening met de datums van de begeleidingsbijeenkomsten en tentamens. Je vindt deze informatie bij elke cursusbeschrijving op Studieaanbod onder de tabbladen 'Begeleiding' en 'Tentamen'.

Verwerking van je aanmelding

Heb je je aangemeld voor één of meerdere cursussen, dan zie je informatie over je aanmelding in je berichtenbox in mijnOU. Bij het studiemateriaal ontvang je per cursus een bewijs van inschrijving. Hierop staat tot wanneer je ingeschreven bent voor de cursus. Je hebt een inschrijfduur van 12 maanden, inclusief drie tentamenkansen.

*‘Vooral in deze tijd van
jezelf voortdurend blijven
ontwikkelen, biedt de
Open Universiteit veel
mogelijkheden, zowel
professioneel als uit
interesse’*

Jacco de Bruijn
Student bachelor Cultuurwetenschappen

Cursusbeschrijvingen bachelor

Op de volgende pagina's vind je een overzicht van alle cursussen die je kan bestuderen binnen onze bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen. De cursusbeschrijvingen zijn hier beknopt weergegeven. De meest actuele en uitgebreide gegevens over een cursus, de leerdoelen, ingangsvoorwaarden, tentaminering en begeleiding vind je op de website www.ou.nl/studieaanbod. Bij elke cursusbeschrijving in deze gids staat het webadres vermeld dat direct toegang geeft tot deze informatie.

Ben je eenmaal ingeschreven voor een cursus, dan krijg je automatisch toegang tot de cursus in de digitale leeromgeving. Hier vind je de meest uitgebreide informatie over een cursus met vele aanwijzingen voor de bestudering ervan. Als je een opleiding volgt, raadpleeg dan jouw persoonlijke studierpad.

www.ou.nl/studierpad

Let er daarbij op dat in jouw persoonlijke studierpad de cursussen niet in de aangeraden volgorde van bestuderen staan. Je persoonlijke studierpad bespreek je met de studieadviseurs.

studieadvies.cultuur@ou.nl

CB6302 – Introductiecursus Cultuurwetenschappen. Culturele perspectieven op het klimaatdebat

Omvang: 5 EC

Startmoment: vast – kwartiel 1 en 3

www.ou.nl/studieaanbod/CB6302

Dagelijks bereiken ons berichten in de media die te maken hebben met de opwarming van de aarde: verbroken warmterecords, extreem weer, afbrekend poolijs, overstromingen, gewassen die verloren gaan, droogte of bosbranden. Klimaatverandering is een van de grootste crises waarmee wij geconfronteerd worden: een *'super wicked problem'* met empirische, normatieve, ruimtelijke en temporele dimensies.

Alhoewel onder klimaatwetenschappers al lang consensus bestaat over de relatie tussen menselijk handelen en de versnelde opwarming van de aarde, is een dergelijke consensus nog ver te zoeken waar het de te nemen maatregelen betreft. Het klimaatvraagstuk is namelijk niet puur een natuurwetenschappelijk probleem, maar heeft economische, politieke, sociale en culturele aspecten en vraagt bovendien om een structurele, niet louter individuele, aanpak.

In de cursus maak je kennis met de culturele kant van het klimaatvraagstuk. Daarbij maak je kennis met diverse kunstwerken en andere cultuuruitingen die klimaatverandering als thema hebben. Door een analyse van de manieren waarop de omgang met het klimaat en de relatie tussen de mens en de niet-menselijke wereld worden verbeeld, maak je kennis met het brede onderzoeks- en interessegebied van de Algemene cultuurwetenschappen. Bovendien biedt de cursus een kennismaking met studeren op afstand bij de Open Universiteit en traint deze je studievaardigheden.

CB5302 – De kracht van verhalen. Inleiding narratieve analyse

Omvang: 5 EC

Startmoment: vast - kwartiel 2

www.ou.nl/studieaanbod/CB5302

Mensen vertellen verhalen om contact te maken met anderen, om de persoonlijke en collectieve identiteit te vormen, om de chaotische werkelijkheid te ordenen en te duiden, óf om haar vanuit een bepaalde overtuiging te sturen. Maar wat is een verhaal precies?

Welke kunstgrepen heb je als 'verhalenverteller' tot je beschikking? En hoe worden creatieve narratieve technieken ingezet om de lezer of toehoorder te overtuigen, te plezieren of tot denken aan te zetten?

In deze cursus leer je wat een verhaal tot een verhaal maakt en raak je vertrouwd met de narratieve en literaire kunstgrepen die taalgebruikers uit verschillende domeinen (literatuur, politiek, journalistiek) hanteren om hun boodschap over te brengen. We oefenen met veelgebruikte narratieve strategieën, zoals informatiedosering, identificatie en focalisatie. We gaan na hoe spanning tot stand komt, hoe ironie werkt en hoe bepalend de keuze voor een bepaalde vertelsituatie is.

Aan de hand van concrete voorbeelden van effectief metafoorgebruik en framing staan we ten slotte stil bij de wijze waarop verhalen ingrijpen op onze perceptie van de werkelijkheid.

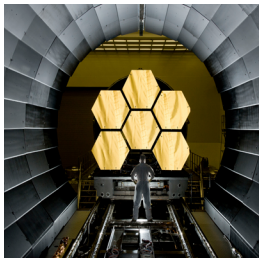
CB5402 – Beelden van het verleden. Inleiding historisch denken

Omvang: 5 EC
Startmoment: vast – kwartiel 3
www.ou.nl/studieaanbod/CB5402

Het verleden is overal in de samenleving aanwezig. Standbeelden en straatnamen herinneren aan gebeurtenissen die vroeger hebben plaatsgevonden, terwijl speelfilms en documentaires een weergave geven van een bepaalde geschiedenis. Maar ook indirect werkt het verleden door in het heden. Actuele gebeurtenissen zijn vaak het resultaat van langdurigere ontwikkelingen en politieke besluiten worden deels genomen op basis van een beeld van het verleden.

Die beelden over het verleden ontstaan niet vanzelf. Ze worden in eerste instantie vaak gemaakt door direct-betrokkenen, die via mondelinge overleveringen, kronieken, dagboeken of kranten verslag doen van gebeurtenissen. Later dragen (amateur- en beroeps)historici, museumconservatoren, documentairemakers en vele anderen bij aan onze kennis van het verleden. Welke verhalen over het verleden worden verteld, hangt af van de beschikbare informatiebronnen en hoe deze worden gebruikt en geïnterpreteerd. Het op waarde schatten van beelden van het verleden vraagt dan ook om een kritisch-onderzoekende houding.

In deze cursus maak je uitgebreid kennis met de geschiedbeoefening. Wat is het belang van geschiedenis voor de samenleving? Hoe geven historici betekenis aan gebeurtenissen en ontwikkelingen uit het verleden? Op welke verschillende soorten bronnen kunnen geschiedbeoefenaars zich baseren, waar kan je deze vinden en hoe kan je ze vervolgens gebruiken? Bronnen zijn namelijk altijd gemaakt vanuit een bepaald perspectief en dus per definitie gekleurd. Daarbij kijken we niet alleen naar geschreven bronnen in archieven op locatie, maar ook naar mondelinge en visuele bronnen en digitale mogelijkheden om informatie over het verleden te verzamelen. Het thema 'emancipatie' is de verbindende schakel in de cursus, waarbij je bijvoorbeeld kan denken aan de vrouwenemancipatie, de arbeidersbeweging en het abolitionisme.

CB5502 – De kunst van het kijken. Inleiding beeldanalyse

Omvang: 5 EC
Startmoment: vast – kwartiel 4
www.ou.nl/studieaanbod/CB5502

'Een beeld zegt meer dan duizend woorden', is een bekend spreekwoord. In toenemende mate leven we in een beeldcultuur: we ervaren en begrijpen de wereld om ons heen steeds meer aan de hand van visuele objecten. Van foto's in de krant, advertenties en films, tot monumenten, games en computerkunst – beelden zijn overal, zowel in de fysieke ruimte als online. Beelden zijn kortom een belangrijk onderdeel van ons dagelijks leven. In deze cursus leer je verschillende soorten visuele objecten uit de hedendaagse en historische beeldcultuur te onderscheiden en analyseren. Van middeleeuwse altaarstukken tot *born-digital* media, van barokke beeldhouwwerken tot film en reclamefotografie. Je leert deze objecten systematisch te 'ontleden' en hun beeldtaal te begrijpen. Ook leer je om je waarnemingen en beeldanalyses adequaat te communiceren.

In de cursus maak je kennis met een aantal centrale methodes en theorieën uit de kunstgeschiedenis en mediawetenschappen die bijdragen aan een beter begrip van de ons omringende beeldcultuur. Vanuit verschillende op elkaar aansluitende thema's, zoals materialiteit, narrativiteit of representatie, worden beelden geanalyseerd. Je leert basale analytische begrippen, waaronder compositie, perspectief, ruimtelijkheid, kleur, contrast, beweging en interactiviteit, en aan de hand van dit begrippenapparaat visuele strategieën te herkennen en benoemen. Ook wordt er ingegaan op de rol van de beschouwer en de ervaring van beelden, alsmede de rol van digitale cultuur en sociale media, die vragen oproepen over echt of *fake*, of over kunstmatige intelligentie.

Inleiding beeldanalyse vormt een van de vier methodecursussen van de propedeuse van de opleiding Algemene cultuurwetenschappen. Deze cursus is niet alleen bedoeld voor studenten die de complete bachelorstudie willen afronden, maar biedt ook geïnteresseerden die hun vaardigheden in de omgang met de ons omgevende visuele wereld willen ontwikkelen handvatten om 'beeldtaal' te kunnen begrijpen. De focus ligt daarbij op concrete beelden en niet op de metaforische betekenis daarvan.

CB5602 – Filosofie van de cultuurwetenschappen

Omvang: 5 EC
Startmoment: variabel
www.ou.nl/studieaanbod/CB5602

‘Cultuurwetenschappen’ is een verzamelnaam voor een grote en nog steeds groeiende groep nogal uiteenlopende disciplines: geschiedschrijving, mediawetenschap, kunstgeschiedenis, literatuurwetenschap, theaterwetenschap, filmwetenschap, *cultural studies* en vele andere. Binnen deze disciplines zijn verschillende theorieën en onderzoeksmethoden ontwikkeld, zoals hermeneutiek, structuralisme, kritische theorie en deconstructie, aangevuld met nieuwe toepassingen in *digital humanities*, *environmental humanities*, genderstudies en postkoloniale studies.

Deze cursus biedt een kennismaking met de belangrijkste theorieën en methoden. Zij worden eerst historisch ingeleid, vervolgens stuk voor stuk uitgelegd, met elkaar vergeleken en van voorbeelden voorzien. Daarnaast wordt ingegaan op het wetenschappelijke karakter van deze disciplines: hoe wetenschappelijk zijn ze, en wat houdt dat eigenlijk in? Bovendien biedt de cursus een overzicht van de belangrijkste begrippen die in de cultuurwetenschappen zijn ontwikkeld, zoals paradigma, discours, enzovoort. Omdat in alle benaderingen interpretatie een belangrijke rol speelt, staat dit begrip centraal. Wat gebeurt er als we interpreteren? En hoe worden interpretaties methodologisch uitgewerkt?

CB5702 – Schimmen van het koloniale verleden

Omvang: 5 EC
Startmoment: vast - kwartiel 3
www.ou.nl/studieaanbod/CB5702

De afgelopen jaren is er sprake van een mondiaal groeiend debat over het koloniale verleden (inclusief de slavenhandel en slavernij) dat, ondanks de dekolonisatie, zowel voormalige kolonisatoren als gekoloniseerden als een schim blijft achtervolgen. De invloed van kolonialisme op hedendaagse samenlevingen, zowel in westerse samenlevingen als in de voormalige koloniën, en de wijze waarop daar door groepen mensen op verschillende manieren mee wordt omgegaan, zien we onder meer terug in huidige discussies over (al dan niet institutioneel) racisme en het idee van wit voorrecht. Deze debatten spelen zich ook in toenemende mate af rond erfgoed en kunst, onder meer in discussies over de restitutie van objecten en over de betekenis van koloniale monumenten. In deze portaal cursus onderzoeken we hoe het koloniale verleden doorwerkt in de betekenis die erfgoed krijgt. Dat doen we aan de hand van analyses van betekenisveranderingen die concrete materiële voorwerpen met een koloniale geschiedenis doormaken.

Eerst bestudeer je de debatten over kolonialiteit, postkolonialiteit en dekolonialiteit, zoals die blijken uit de betekenissen van voorwerpen uit voormalige koloniën in musea. Daarna maak je kennis met het objectbiografische model van Krzysztof Pomian, dat zes variabelen beschrijft die de betekenis van voorwerpen bepalen: de sociale plaats van een object, de omgeving, de verbale context, de wijze van exposeren, het publiek en het gedrag rondom het object. Twee casussen illustreren het model: het standbeeld van J.P. Coen en obia-voorwerpen uit het Wereldmuseum. Voor het afsluitende werkstuk kies je een casus (uit een lijst van voorbeelden) en analyseert de betekenisverschuivingen met het model van Pomian.

CB5802 – Revolutie!

Politieke en culturele omwentelingen in historisch perspectief

Omvang: 5 EC

Startmoment: variabel

www.ou.nl/studieaanbod/CB5802

‘De bestorming van het Amerikaanse Capitool maakte één ding glashelder: een land krijgt de revolutie die het verdient’, aldus *De Correspondent* op 12 januari 2021, een kleine week na de ongeregelde heden in Washington. Het was een van de vele reacties waarin dit recente voorval als een ‘revolutie’ werd getypeerd. Visueel werd dit bekrachtigd door foto’s van de rellen op één lijn te stellen met iconische beelden van de bestorming van de Bastille (1789) en van het Winterpaleis in Sint-Petersburg (1917), respectievelijk het begin van de Franse en Russische Revolutie. Het vlag-vertoon van de Trump-aanhangers riep bovendien herinneringen op aan de beginperiode van de Amerikaanse Revolutie.

In deze cursus plaatsen we het fenomeen revolutie in een historische context om zo inzicht te krijgen in de patronen die ten grondslag liggen aan maatschappelijke en culturele omwentelingen in de moderne tijd. Wanneer spreekt men van een revolutie? Wat is het verschil tussen een politieke en een culturele revolutie? En hoe wordt revolutie gerepresenteerd in literatuur, beeldende kunst, film en games?

CB5902 – Cultuur, welzijn en mentale gezondheid

Omvang: 5 EC

Startmoment: variabel

www.ou.nl/studieaanbod/CB5902

In de moderne wereld van vandaag lijkt een groot en groeiend aantal mensen te kampen met psychische aandoeningen als stress, burn-out en depressie en met problemen als eenzaamheid en een gevoel van ontworteling, leegte en zinloosheid. Is onze manier van leven psychisch ziekmakend? Zijn we met al onze aandacht voor economische welvaart vergeten wat *well-being* en een goed menselijk leven inhoudt? Welke ideeën zijn er denkbaar om tot een geestelijk gezondere leefwijze te komen?

In deze cursus wordt gereflecteerd op de mogelijk ziekmakende kanten van het hedendaagse moderne leven en op daaraan gerelateerde ethische vraagstukken. In het eerste deel van de cursus gaat het om de klassieke ethische vraag wat een goed leven behelst en hoe deze vraag wordt beantwoord in de filosofie, de literatuur en de kunst. We bespreken hoe het denken over de mens en de ethiek van het ‘goede leven’ zich ontwikkeld heeft en gaan in op de recente grote aandacht voor de levenskunstfilosofie en op voorbeelden van kunst en literatuur waarin de zoektocht naar het goede leven verbeeld wordt. We bekijken een drietal veelgenoemde criteria voor een goed leven die door filosofen en cultuurwetenschappers vaak benadrukt worden: authenticiteit, verbondenheid en zingeving. Zo krijg je inzicht in opvattingen over het ‘goede leven’ en de daarmee samenhangende mensbeelden.

Vervolgens gaan we in op de door cultuurcritici vaak gesignaleerde problemen van eenzaamheid, stress, burn-out, depressie en het gevoel van existentiële leegte en zinloosheid, en laten we zien hoe cultuurwetenschappers, filosofen, schrijvers en kunstenaars deze in verband brengen met onze manier van leven. Op welke manieren staat onze leefwijze de besproken ideeën over het goede leven in de weg? Welke ethische dilemma’s spelen hierbij een rol? Kan het zijn dat onze moderne leefwijze schuurt met juist de genoemde kernpunten van authenticiteit, verbondenheid en zingeving? Welke oplossingen worden door filosofen en andere denkers aangedragen om tot een geestelijk gezondere cultuur te komen?

CB6002 – Herinneringscultuur. Veranderende beelden van de Tweede Wereldoorlog

Omvang: 5 EC
Startmoment: vast - kwartiel 4
www.ou.nl/studieaanbod/CB6002

De Tweede Wereldoorlog ligt intussen ver achter ons, maar is nog altijd van betekenis. Dat geldt voor de vele mensen die een persoonlijke betrokkenheid hebben bij de oorlogsgeschiedenis, maar ook in brede zin, als maatstaf voor hoe we betekenis geven aan andere oorlogen. Aan de talloze monumenten, films, romans, documentaires, tentoonstellingen, kunstwerken, educatieve projecten, wetenschappelijke studies en videogames over de oorlog worden nog altijd nieuwe toegevoegd. Die zeggen niet alleen iets over de oorlog; ze laten ook zien hoe er op dat moment betekenis wordt gegeven aan het oorlogsverleden. Die betekenisgeving aan het verleden wordt ook wel herinneringscultuur genoemd.

Deze cursus gaat over de herinneringscultuur van de Tweede Wereldoorlog, en hoe deze sinds 1945 is veranderd. De focus ligt op Nederland en België, maar er is steeds oog voor de internationale context. We bekijken en bespreken een scala aan beelden en verhalen over de oorlog – van een film uit 1946 over de Slag om Arnhem tot een online interviewcollectie met getuigenverhalen, en van een replica van de Hitlerbunker in Berlijn tot een nagebouwde kampbarak in Westerbork. Hoe passen deze afzonderlijke beelden in het grotere, overkoepelende verhaal over de oorlog op dat moment? Hoe komt zo'n groter verhaal eigenlijk tot stand? En wat is de rol daarin van authentieke historische objecten, plaatsen en getuigenverhalen?

CB6102 – Cultuur en vrijheid van meningsuiting

Omvang: 5 EC
Startmoment: vast - kwartiel 1
www.ou.nl/studieaanbod/CB6102

In deze cursus kijken we vanuit cultureel en cultuurwetenschappelijk perspectief naar de vrijheid van meningsuiting. Het is evident dat er de laatste jaren specifieke problemen zijn gerezen rond de vrijheid van meningsuiting, zowel in het Westen als daarbuiten. Zo maakt de woekering van 'fake news' en complottheorieën dat opnieuw vastgesteld moet worden waar de grenzen liggen tussen het toestaan van uitingen en het tegengaan van de verspreiding van misinformatie en desinformatie. Zo is er in toenemende mate sprake van fysieke en psychische intimidatie van, geweld tegen en zelfs moord op politici, journalisten, kunstenaars, docenten, bloggers, etc. En zo maakt de prominente rol die sociale media zijn gaan spelen bij de verspreiding van ideeën (in woord en beeld) dat er urgente vragen zijn gerezen rond de rol van niet-staatsactoren bij het reguleren van de uitingenvrijheid.

De culturele sector en de cultuurwetenschappen kunnen een belangrijke rol spelen bij het omgaan met de hedendaagse problematiek rond de vrijheid van meningsuiting, zowel op theoretisch als op praktisch vlak. In deze cursus leer je vanuit verschillende benaderingen antwoorden te formuleren op vragen als: Wat is vrijheid van meningsuiting? Waarom is vrijheid van meningsuiting belangrijk? Welke beperkingen moeten we stellen aan de vrijheid van meningsuiting?

De cursus onderzoekt de historische, filosofische, politieke en juridische fundamenteën van de vrijheid van meningsuiting, met focus op de klassieke oudheid en de (vroeg)moderne Westerse wereld. Historische ontwikkelingen worden gekoppeld aan recente casussen. We behandelen zes thema's: 'Staatscensuur in de 20e en 21e eeuw', 'Iconoclasm: Black Lives Matter', 'Populisme, extremisme en meningsuiting', 'Desinformatie en complottheorieën', 'Academische en artistieke vrijheid', en 'Satire en de grenzen van de meningsvrijheid'. De thema's worden uitgediept op basis van historische en hedendaagse casussen, hetgeen het mogelijk maakt om continuïteiten en discontinuïteiten te signaleren.

CB6202 – Kleding spreekt. Mode, cultuur en identiteit

Omvang: 5 EC
Startmoment: vast - kwartiel 3
www.ou.nl/studieaanbod/CB6202

Iedereen heeft een verhouding tot de kleren die hij, zij of x draagt. Of je nu fashionista bent, bewust tweedehands koopt of het je helemaal niets kan schelen wat je draagt. Kleding is belangrijk voor onze identiteit, hoe wij ons zelf zien, hoe we door anderen gezien willen worden, maar ook hoe wij anderen zien en beoordelen en hoe anderen ons zien en beoordelen.

Aan de hand van het onderwerp kleding kan een groot aantal actuele problemen aan de orde worden gesteld, die binnen de cultuurwetenschappen bediscussieerd worden: individuele identiteit versus groepsidentiteit, inclusie en uitsluiting, gendergerelateerde verschillen, etniciteit, emancipatie van queergroepen en personen met een niet-standaard lichaam, tot aan vragen naar consumentisme en duurzaamheid.

Deze cursus op beginnersniveau is bedoeld voor belangstellenden die kennis willen maken met cultuurwetenschappelijke vraagstellingen, eenmalig of als start van een uitgebreidere (deel)studie. De cursus biedt geen kostuumgeschiedenis en ook geen geschiedenis van modedesign, maar een reflectie op de diepere betekenis van kleding, haar cultuurhistorische dimensie en de rol die mode in onze huidige maatschappij speelt. Daarmee is deze cursus interessant voor iedereen in een beroepsomgeving waarin verschillen in kleding van werknemers of cliënten relevant kunnen zijn. Voor mensen die werken of willen werken in de modebranche biedt deze cursus een geschikte cultuurwetenschappelijke reflectie op hun vak.

CB0012 – Academisch schrijven

Omvang: 5 EC
Startmoment: vast - kwartiel 4
www.ou.nl/studieaanbod/CB0012

Tijdens de studie Cultuurwetenschappen werkje aan een flink aantal schrijfopdrachten, zoals essays en papers. De teksten moeten uiteraard goed leesbaar zijn: ze bevatten geen taalfouten, zijn aantrekkelijk geformuleerd, overzichtelijk gestructureerd en vertonen interne samenhang. Daarnaast gelden er ook opleidingsspecifieke eisen.

De cursus Academisch schrijven behandelt de vaardigheden die onmisbaar zijn bij het schrijven van betogende teksten op academisch niveau in de cultuurwetenschappen. Ook bij schrijftaken in professionele contexten buiten of na de opleiding zijn deze vaardigheden van belang. In de cursus ga je aan de slag met verschillende vragen. Hoe overtuig je bijvoorbeeld de lezer van jouw standpunt in een cultuurwetenschappelijke discussie? Hoe vergelijk en analyseer je op een goede wijze secundaire literatuur? Hoe kun je rekening houden met tekstdoel, publiek, cultuurwetenschappelijke conventies en opleidingseisen?

De cursus biedt je handreikingen voor het efficiënt en effectief ontwerpen van betogende academische teksten in de Nederlandse taal. Je verkent manieren om duidelijk en lezersgericht te schrijven conform de conventies uit het vakgebied. Je verfijnt je schrijftechnieken en ontwikkelt een doelgerichte aanpak voor je schrijftaken. Dat zijn vaardigheden die ook bij andere cursussen en bij de afronding van de bacheloropleiding van je worden gevraagd, en die je gedurende de opleiding – mede op basis van feedback – steeds verder ontwikkelt.

CB6402 – Denken over diversiteit en inclusie

Omvang: 5 EC
Startmoment: vast - kwartiel 2
www.ou.nl/studieaanbod/CB6402

Kan een witte Nederlander het werk van een Afro-Amerikaanse dichter adequaat vertalen? Hoe kunnen we de betekenis en het succes van bewegingen als #MeToo, #KOZP en #BLM begrijpen? Hoe werken impliciete vooroordelen (*bias*) en kunnen mensen daarvoor eigenlijk wel verantwoordelijk worden gehouden? Zijn genderneutrale toiletten een gril? Dit soort vragen zorgt voor veelal verhitte debatten. Om er een zorgvuldig standpunt over te kunnen innemen, is het onontbeerlijk om te beschikken over kennis van en inzicht in het denken over diversiteit en inclusie. Deze cursus biedt precies daarin een inleiding.

Ten eerste biedt de cursus conceptuele kaders voor het interpreteren en analyseren van de werking van (impliciete) vooroordelen en processen van onderdrukking, marginalisering, onderrepresentatie en uitsluiting van mensen op basis van hun groepslidmaatschap, en de normen en culturele structuren die deze processen mogelijk maken. Aan bod komen concepten rond sociale identiteit, intersectionaliteit en macht; rond kolonialiteit, postkolonialiteit en dekolonialiteit; rond verbeelding en visuele praktijken, en tot slot rond politieke epistemologie (alledaagse kenpraktijken en wetenschappelijke kennisproductie).

Ten tweede biedt de cursus conceptuele kaders voor het interpreteren, analyseren en evalueren van uiteenlopende strategieën van 'inclusie': emancipatie, protest en transformatie (vóór dan wel dóór bovengenoemde groepen), zoals identiteitspolitiek, het activisme van sociale bewegingen en diversiteitsbeleid. Deze interdisciplinaire conceptuele kaders worden ontleend aan de genderstudies (feministische theorievorming) en post-/dekoloniale theorievorming (*critical race theory*).

CB6502 – Dekolonisatie van erfgoed

Omvang: 5 EC
Startmoment: vast - kwartiel 3
www.ou.nl/studieaanbod/CB6502

In Nederland en België werkt het koloniaal verleden, zelfs na decennialange politieke onafhankelijkheid van de koloniën, nog altijd door. Erfgoed is een materiële weerslag van deze doorwerkende koloniale machtsstructuren, wat ook wel 'de kolonialiteit' van erfgoed wordt genoemd. Erfgoed is dan ook in hoge mate een (mogelijkerwijs betwist) politiek, dynamisch proces. Wat tot erfgoed wordt bestempeld en van betekenis wordt voorzien, hangt immers samen met bredere ontwikkelingen in de samenleving.

Meer en meer klinkt nu de roep om een kritische benadering en 'dekolonisering' van erfgoed. Denk maar aan de verschillende protesten over standbeelden van koloniale figuren en instellingen als de ABN AMRO, die hun geschiedenis met betrekking tot het slavernijverleden kritisch onder de loep nemen. Het dekoloniseren van erfgoed gaat dan ook, onder meer, over het analyseren en bevragen van (de geschiedenis van) instituties, collecties en tentoonstellingen: hoe werd en wordt historische kennis georganiseerd, gecategoriseerd en gepresenteerd? Waarom krijgen sommige vormen van kennis en sommige perspectieven op de geschiedenis voorrang boven andere? Wie bepaalt wat er wordt gepresenteerd en gerepresenteerd? Welke stemmen en referentiekaders worden wel en welke worden niet gehoord?

In deze cursus laten we je enerzijds kennismaken met die kolonialiteit van erfgoed en bieden wij je anderzijds handvatten om erfgoed te kunnen dekoloniseren door het met bewustwording van die koloniale machtspolitieke erfenis en met oog voor andere vormen van denken, kennis, cultuur en identiteit te benaderen.

CB6602 – Diversiteit en inclusie in de kunsten

Omvang: 5 EC
Startmoment: vast - kwartiel 4
www.ou.nl/studieaanbod/CB6602

Deze cursus bestaat uit een serie interdisciplinaire capita selecta waarin actuele vraagstukken rondom diversiteit en inclusie worden belicht vanuit een cultuurwetenschappelijk perspectief. Er wordt vanuit verschillende artistieke discourses en praktijken gereflecteerd op de veranderende samenleving, waarbij processen van democratisering, canonisering en beeldvorming worden ontleed. Tevens wordt onderzocht hoe culturele producten als film, beeldende kunst, literatuur of theater al dan niet kunnen bijdragen aan een positieve beeldvorming omtrent diversiteit en inclusie.

Beeldende kunst en literatuur, maar ook film en theater lijken steeds meer de aangewezen plek om vanuit een meerduidig of gelaagd perspectief een blik te werpen op sociale vraagstukken en maatschappelijke debatten. In verschillende vormen van hedendaagse kunst wordt dan ook veelvuldig gereflecteerd op de thematiek van diversiteit en inclusie. Kunstenaars maken gebruik van hybride vormen van expressie en representatie waarmee aspecten van diversiteit en inclusie worden onderzocht en ze representeren de positie van 'de ander'. Sommigen van hen doen dat op een reflectieve of verbeeldende wijze en stimuleren identificatie met de ander, zoals Alice Walker of Marieke Heitman. Anderen spelen meer actief een rol in het debat en confronteren het publiek onder de noemer van sociale sculptuur of activisme, zoals Taring Padi of Pussy Riot. Al deze vormen kunnen worden gezien als kunstactivisme waarmee geïntervenieerd wordt in het maatschappelijk debat om verandering tot stand te brengen.

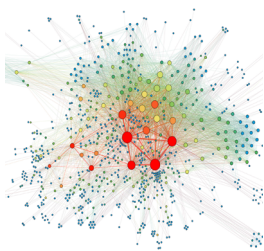
CB6702 – Digitale transitie en de beleving van cultureel erfgoed

Omvang: 5 EC
Startmoment: vast - kwartiel 1
www.ou.nl/studieaanbod/CB6702

Op 30 juli 2022 verbrandde Martín Mobarak Frida Kahlo's tekening 'Fantasmas siniestros' in een champagne-coupe. Vervolgens bracht hij een digitale reproductie ervan op de markt in de vorm van 10.000 *non-fungible-tokens* (NFT's). De rituele verbranding werd vastgelegd op video en is nog te zien op YouTube. Wel hebben de Mexicaanse autoriteiten een onderzoek ingesteld naar Mobarak wegens vernietiging van Mexicaans erfgoed.

Dit voorbeeld laat enkele interessante problemen zien rond de digitale transitie in cultureel erfgoed die in deze cursus aan de orde zullen komen. Wat is bijvoorbeeld een 'origineel'? Kan een digitale reproductie een volwaardige vervanging zijn van een analog object? Wordt de waarde van erfgoed uitsluitend in geld uitgedrukt, of zijn er ook andere factoren? Mag je na digitalisering een werk vernietigen, of moet je het 'origineel' altijd bewaren? En hoe duurzaam is het digitaliseren en digitaal aanbieden van erfgoed eigenlijk?

De digitale transitie maakt dat we ons moeten heroriënteren ten opzichte van cultureel erfgoed. Deze cursus behandelt de transitie van analog naar digitaal cultureel erfgoed, en biedt daarbij inzicht in hoe deze digitale transitie de cultuur- en erfgoedsector transformeert. Je leert na te denken over deze thematiek door te reflecteren op de verschillen en overeenkomsten tussen analoge en digitale presentatietechnieken en de toenemende hybridisering van analog en digitaal – ook wel de '*phygital*' genoemd. Daarnaast zal de cursus ingaan op de infrastructuur, materialiteit en *sustainability* van digitaal cultureel erfgoed.

CB6802 – Digital literacy. Archieven, databases en culturele identiteit

Omvang: 5 EC
Startmoment: vast - kwartiel 2
www.ou.nl/studieaanbod/CB6802

De komst van digitale technologieën en online platformen heeft geleid tot een sterk vergrote toegang tot kennis en informatie. We communiceren, werken, leren en leven in toenemende mate digitaal. Tegelijkertijd vergt de omgang met digitale technologieën en bijvoorbeeld *born-digital* materiaal nieuwe vaardigheden alsmede een kritische benadering. Hoe beïnvloeden digitale technologieën processen van zoeken, analyseren, interpreteren en presenteren van kennis en informatie? In deze cursus ontwikkelen studenten hun digitale vaardigheden en leren daarbij kritisch te reflecteren op het gebruik van digitale benaderingen van cultureel erfgoed en archiefmateriaal.

De cursus is opgezet op basis van drie competenties in digitale geletterdheid: begrijpen, gebruiken en creëren. In het eerste deel wordt ingegaan op processen van digitalisering en daarmee samenhangende thema's, zoals digitale infrastructuur, databases en datakritiek. Dit onderdeel besteedt daarbij aandacht aan de onderliggende structuren en *biases* van cultureel erfgoed.

In het tweede deel staat het praktisch inzetten van verschillende digitale tools in het zoeken en analyseren van digitale erfgoedbronnen centraal. Studenten maken in dit onderdeel kennis met de CLARIAH Media Suite, een digitale infrastructuur waarmee collecties van Nederlandse erfgoedinstellingen kunnen worden doorzocht, geannoteerd en geanalyseerd. In het derde deel gaan studenten zelf aan de slag met een culturele database voor het maken en presenteren van data- en netwerkvisualisaties.

Op basis van de driestapsopzet van de cursus – begrijpen, gebruiken en creëren – maken studenten binnen deze cursus kennis met zowel de praktische als kritische benaderingen van digitale erfgoedcollecties en archiefmateriaal. De cursus combineert reflectie met het ontwikkelen van specifieke digitale competenties die waardevol zijn voor professionals werkzaam in erfgoedinstellingen, zoals archieven, musea en bibliotheken, alsmede in de journalistiek en de culturele sector in het algemeen.

CB6902 – Digital storytelling. Mediaproductie en de kracht van digitale verhalen

Omvang: 5 EC
Startmoment: vast - kwartiel 3
www.ou.nl/studieaanbod/CB6902

In een digitaliserende wereld verandert de manier waarop we een verhaal vertellen. In deze cursus leer je een digitaal mediaproduct te maken – bijvoorbeeld een video-essay, podcast of *online interactive* – om kennis rondom een thema op het gebied van digitale transities in cultureel erfgoed te vertalen en communiceren met een breed publiek.

Al jaren wordt er geëxperimenteerd met digitale multimedia om een verhaal aantrekkelijker te maken en om uiteindelijk een groter publiek te kunnen bereiken. Ook cultureel erfgoed wordt op steeds meer creatieve, interactieve en digitale manieren gepresenteerd. Met succes. Publiek is niet langer afhankelijk van een plaats of tijd voor het beluisteren van een podcast. Multimediale verhalen zijn interactief; het publiek zelf 'maakt' het verhaal, de maker levert slechts de stukken.

Maar door het aantrekkelijk maken van een verhaal kan informatie verloren gaan. Welke (nieuwe) keuzes moeten gemaakt worden bij het vertellen van een verhaal en wat gebeurt er met cultureel erfgoed dat niet digitaal beschikbaar is? Hoe belangrijk is de betrokkenheid van een publiek ten opzichte van het vertellen van het hele verhaal? In een '*post-truth*' tijdperk waarin waarheid een wankel begrip lijkt te worden en media vele kanten van één verhaal kunnen belichten, zijn deze vragen nóg belangrijker.

Bij deze cursus wordt gereflecteerd op deze nieuwe mogelijkheden en uitdagingen die digitale media ons bieden bij het vertellen van een verhaal over cultureel erfgoed door zelf een digitaal mediaproduct te maken.

CB7002 – Ziek of zwak? Denken over stigma en gezondheid

Omvang: 5 EC
Startmoment: vast - kwartiel 3
www.ou.nl/studieaanbod/CB7002

Journalist Asha ten Broeke beschrijft in een van haar columns hoe ze een kroketje uit de muur trekt. “Moet je kijken wat die vetzak doet,” zegt een jongen met een petje. Zijn kameraad grinnikt instemmend. “Moet je niet op dieet ofzo, varken?,” zegt het petje.” Het is kwetsend, beschrijft ten Broeke, om gezien te worden als schuldig aan je omvang en als ‘ramp voor de samenleving’.

Niet alleen bij overgewicht – in medische termen ‘(morbide) obesitas’ – maar ook bij andere lichamelijke en geestelijke aandoeningen geldt dat de patiënt vaak wordt gezien als (mede)schuldig aan het gezondheidsprobleem, of als een zwak persoon. Daarbij wordt ziekte vaak geassocieerd met maatschappelijke bedreiging. Veel mensen kampen zodoende niet alleen met de ongemakken die hun kwaal met zich meebrengt, maar ook met het stigma eromheen.

Een stigma (Grieks: merkteken) is een etiket met negatieve connotaties dat aan een persoon of groep wordt toegekend en dat gepaard kan gaan met sociale uitsluiting. Gezondheidsstigma zorgt bijvoorbeeld voor eenzaamheid, werk- of schoolverzuim, of het mijden van zorg.

Deze cursus leert deelnemers reflecteren op gezondheidsstigma als historisch en cultureel fenomeen. Je leert verschillende soorten stigma benoemen en herkennen. Je gaat begrijpen hoe negatieve stereotypen rond ziektes historisch zijn gegroeid, en dat ‘gezondheid’ geen neutrale categorie is, maar een normatief begrip waarvan de invulling veranderlijk is. We bekijken hoe ziekte ook kan worden geromantiseerd, en hoe patiënten zich hebben verenigd in de strijd tegen stigma.

Daarnaast verdiep je je in cultuurwetenschappelijke (zoals filosofische), maar ook interdisciplinaire (zoals psychologische en sociologische) achtergronden van gezondheidsstigma. In de eindopdracht ga je aan de slag met instrumenten voor destigmatisering in een welomlijnde (eigen) casus.

CB7102 – De verbeelding van (on)gezondheid. Publiek stigma in tekst en beeld

Omvang: 5 EC
Startmoment: vast - kwartiel 2
www.ou.nl/studieaanbod/CB7102

Batmans grote vijand de ‘Joker’ is een ‘freak’ die het grootste deel van zijn leven in het gekkengesticht doorbrengt. Het hoogtepunt van zijn gekte zien we in Christopher Nolans film *The dark knight*, waarin hij door zijn dreigend geschilderde gezicht en gewelddadige gedrag neergezet wordt als een levensgevaarlijke, mentaal gestoorde crimineel. Het is een van de vele voorbeelden waarin personen met mentale problemen op stereotiepe wijze worden weergegeven: ze kijken met glazige blik voor zich uit, hallucineren of vertonen gewelddadig gedrag.

Publiek stigma kenmerkt zich door negatieve aannames, gevoelens en vooroordelen die binnen een samenleving gedeeld worden. Dit kan leiden tot discriminerend gedrag of zelfstigma. In cultuurobjecten zoals literatuur, film, televisie, kranten, social media, games, of comics uit zo’n stigma zich in stereotypen of negatieve representaties van de gestigmatiseerde groep. Hierdoor roepen deze culturele uitingen vaak negatieve gevoelens op, die het publiek stigma vervolgens weer versterken.

Deze cursus gaat in op de vraag op welke manieren publiek stigma en cultuur met elkaar samenhangen. Hierbij wordt vooral aandacht gegeven aan een aantal ziektebeelden waarbij stigmatiserende representatie een veelvoorkomend verschijnsel is, zoals cognitieve beperkingen (dementie, downsyndroom), autisme, obesitas, misvorming en psychiatrische ziektebeelden, waaronder schizofrenie of depressie. Mogelijke voorbeelden die in de cursus worden besproken zijn voor autisme de film *Rain man* en Haddons roman *The curious incident with the dog in the night-time*; voor dementie Hanekes film *Amour* en Bernlefs roman *Hersenschimmen*; en voor depressie de film *A woman under the influence* en de tv-serie *The singing detective*. Daarnaast komen in de cursus ook analyses aan de orde van social media, kranten en vlogs en blogs en de manier waarop ze (de)stigmatiserend werken. Ook maken studenten kennis met verschillende voorbeelden van interventies uit de praktijk die kunnen leiden tot destigmatiserende en soms zelfs empowerende representaties.

CB7202 – Ziekte en zelfbeeld. Gezondheid, stigma en ervaringsverhalen

Omvang: 5 EC
Startmoment: vast - kwartiel 3
www.ou.nl/studieaanbod/CB7202

Op 17 augustus 2022 werd schrijfster Lieke Marsman geïnterviewd in het VPRO-programma *Zomergasten*. Het relaas over haar ziekte – in 2017 werd kraakbeenkanker bij haar geconstateerd – maakte grote indruk, natuurlijk ook omdat inmiddels duidelijk is geworden dat Marsman niet meer zal genezen. In 2017 schreef zij in *De volgende scan duurt vijf minuten* dat zij dit verslag over haar ziekte nodig had 'om de tijd kloppend te maken, mijn ziekteproces ietwat uit te rekken'.

Marsmans 'boekje' is een van de vele voorbeelden van ziektebelevingsverhalen, een genre dat sinds een aantal decennia in opmars is en dat patiënten helpt bij het greep krijgen op hun ziekte. Steeds vaker stellen mensen hun eigen ziekte-ervaringen op schrift, al dan niet zoals Marsman met literaire ambities, en delen zij deze verhalen bewust met de buitenwereld. Net als *De volgende scan duurt vijf minuten* worden die teksten geregeld gepubliceerd, maar de afgelopen jaren worden deze ervaringsverhalen misschien nog wel vaker gedeeld via het internet (bijvoorbeeld in de vorm van blogs). De populariteit van patiëntervaringsverhalen staat niet op zich, maar maakt deel uit van een brede golf van autobiografische publicaties.

Deze cursus stelt het genre van het ziekteverhaal centraal. Met behulp van een narratieve analyse onderzoeken we een variatie aan individuele belevingsverhalen en de rol van stigma, zelfstigma en schaamte daarin. We onderzoeken de bestaande narratieve vertelschema's, formats en terminologieën om over ziekte te praten en we reflecteren over de gevolgen daarvan. Daarbij komt nadrukkelijk de vraag aan de orde of de individuele ziektebelevingsverhalen zich conformeren aan het ziektediscours daarbuiten, of dat zij dit juist ter discussie stellen.

Ter aanvulling wordt ook een blik geworpen op zowel het verleden (ziekteverhalen in een historisch perspectief) als de toekomst (opkomende initiatieven om verhalen van patiënten in te zetten in de concrete zorgpraktijk).

CB7302 – Mens en techniek. Filosofische visies op mens, techniek en cultuur

Omvang: 5 EC
Startmoment: vast - kwartiel 2
www.ou.nl/studieaanbod/CB7302

Techniek neemt in de hedendaagse wereld een steeds belangrijkere plaats in. Het beïnvloedt niet alleen ons leven en samenleven; mens en samenleving worden er wezenlijk door veranderd. Een belangrijk doel van deze cursus is reflectie op de impact van techniek op mens en samenleving. Hierbij kijken we niet alleen naar specifieke voorbeelden van technologische vernieuwing, maar willen we vooral uitzoeken en fundamentele vragen over het menselijk bestaan opnieuw bespreken in relatie tot technologische ontwikkelingen.

Deze ontwikkelingen vereisen een nieuw antwoord op de vraag wie of wat de mens is, en op de vraag wat techniek eigenlijk is. De cursus heeft daarom vooral een antropologische en techniekfilosofische inslag, waarbij de fundamentele verwevenheid van mens en techniek centraal staat. De wisselwerking tussen mens en techniek wordt vanuit verschillende perspectieven belicht. Je maakt niet alleen kennis met meerdere theorieën over antropologie en technologie, maar leert ook hoe je nieuwe technologische vindingen en ontwikkelingen en hun impact kan analyseren.

CB7402 – Mens en media.

Geschiedenis en theorie van mens, media en maatschappij

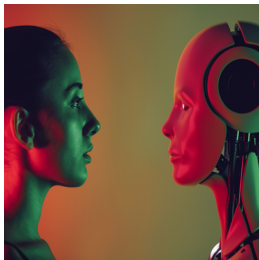
Omvang: 5 EC

Startmoment: vast - kwartiel 3

www.ou.nl/studieaanbod/CB7402

Deze cursus belicht de relatie tussen mens, media en maatschappij. Volgens media- en communicatiewetenschapper Mark Deuze leven we niet *met*, maar *in* media. Met Deuzes boek *Leven in media* (2018) als uitgangspunt belicht deze cursus de relatie tussen media, mens en samenleving vanuit cultureel en historisch perspectief. Op die manier leer je op kritische wijze naar de rol van media in ons leven te kijken. De cursus besteedt daarbij aandacht aan verschillende thema's, waaronder (1) media als geheugentechnologie, (2) media en de platformsamenleving, (3) *surveillance* en media als waarnemingsapparaat en (4) *immersive media*.

Daarbij richten we ons op belangrijke ontwikkelingen zoals AI, dataficatie, *media surveillance*, (digitale) identiteit, sociale media en de platformsamenleving, *virtual reality/augmented reality*, media en lichamelijkeid, waarneming en de zintuigen. De cursus zal ingaan op de ideeën, kernbegrippen en benaderingen van een aantal belangrijke denkers in de mediawetenschappen en mediageschiedenis. Studenten gaan op basis van de theorie aan de slag met concrete casussen uit de hedendaagse samenleving en praktische opdrachten om geschiedenis, theorie en praktijk met elkaar te verbinden.

CB7502 – AI en cultuur.

Verhulling en verbeelding

Omvang: 5 EC

Startmoment: vast - kwartiel 4

www.ou.nl/studieaanbod/CB7502

In deze cursus maak je kennis met de wisselwerking tussen AI en cultuur. Enerzijds hebben allerlei algoritmen en machines invloed op de cultuur en onze beleving daarvan. Deze invloed blijft vaak verborgen: we merken dan niet hoe onze informatievoorziening en keuzes worden beïnvloed door algoritmes. Anderzijds is er een rijke fantasie omtrent de verbeelding van robots, AI en hoe deze zich tot de mens verhouden: iedereen kent deze sciencefiction in boeken, stripboeken, films en televisieseries.

Maar verhulling en verbeelding staan niet alleen tegenover elkaar: de verbeelding beïnvloedt het ontwerp van AI, en AI heeft effect op onze verbeelding. Deze spanning tussen de onzichtbare AI in ons leven en de *larger than life* AI in de verhalen die we aan elkaar vertellen wordt in deze cursus uitgediept. Drie thema's komen achtereenvolgens aan de orde: 'Utopie en vooruitgang', 'De menselijke vorm van AI in de verbeelding', en 'Dystopie en gevaar'. Deze drie thema's worden toegelicht aan de hand van besprekingen van romans en films. De analyse van een zelf gekozen literaire of filmische verbeelding van AI is onderdeel van de cursus.

Je leert bovendien de werking van AI kritisch te onderzoeken met behulp van een analytische methode die voortbouwt op de analyses die je in de cursussen *Mens en techniek* (CB7302) en *Mens en media* (CB7402) hebt leren kennen.

CB0412 – Kabinetten, galerijen en musea

Omvang: 5 EC
Startmoment: variabel
www.ou.nl/studieaanbod/CB0402

Kabinetten, galerijen en musea behandelt de gevarieerde geschiedenis van het verzamelen en tentoonstellen van circa 1500 tot heden vanuit een Europees perspectief. Je maakt kennis met verschillende soorten collecties, en de objecten die zich daarin bevinden. De cursus beoogt geen compleet historisch overzicht te geven van de soorten collecties die in de loop van de geschiedenis zijn gevormd, maar is een afspiegeling van de motieven die vorsten, overheden en particulieren ertoe brachten verzamelingen aan te leggen en de functies die deze collecties, uitgegroeid tot kabinetten, galerijen en musea, werden geacht te vervullen. Omdat die functies afgelezen kunnen worden uit de wijzen waarop collecties worden geordend en gepresenteerd, loopt de tentoonstellingsgeschiedenis als een rode draad door de cursus. Nauw hiermee verbonden is het proces van geleidelijke openbaarmaking van collecties, dat doorheen de geschiedenis getraceerd kan worden en waarin het publiek een steeds grotere rol krijgt toebedeeld.

Aan de hand van representatieve casussen worden de opvattingen over, en de praktijk van het verzamelen en tentoonstellen onderzocht in samenhang met ontwikkelingen in het denken over kunst en cultuur in het algemeen. Zo wordt de geschiedenis van het verzamelen opgevat als een aspect van de wetenschapsgeschiedenis.

Naast de geschiedenis van het verzamelen en tentoonstellen, wordt aandacht besteed aan het tijdperk van de 'encyclopedische verzameling', het type collectie dat een breed scala aan objecten omvatte met het doel 'de totale kennis van de wereld' te representeren. Vervolgens wordt de ontwikkeling van het 'gespecialiseerde museum' in de afgelopen drie eeuwen behandeld, in het bijzonder: het natuurhistorisch museum, het etnografisch museum en het kunstmuseum. Onder de titel 'musea wereldwijd' worden tenslotte de meest actuele ontwikkelingen en discussies op het gebied van verzamelen en tentoonstellen belicht.

CB2502 – Filosofie in literatuur

Omvang: 5 EC
Startmoment: variabel
www.ou.nl/studieaanbod/CB2502

Schrijvers en dichters zijn onderzoekers van mens en cultuur. Tolstoj stelt in *Oorlog en vrede* en *Anna Karenina* de misschien oudste filosofische vraag: hoe moet je leven? Marcel Proust onderzoekt in *Op zoek naar de verloren tijd* menselijke relaties in het algemeen en de liefde in het bijzonder. Andere schrijvers richten zich vooral op de relatie tussen mens en samenleving of op de cultuur als geheel. Dostoevski bekritiseert het moderne materialistische en atheïstische mens- en wereldbeeld. Romans als *De ondraaglijke lichtheid van het bestaan* van Milan Kundera, *Elementaire deeltjes* van Michel Houellebecq, *Het verhaal van de dienstmaagd* van Margaret Atwood en *Corpus delicti* van Juli Zeh behoren tot de interessantste en indringendste analyses van onze westerse cultuur. In voorbeelden als deze gaat het om literatuur als filosofie, om literaire verkenningen van wijsgerig-antropologische en cultuurfilosofische thema's.

In de cursus *Filosofie in literatuur* wordt de filosofische dimensie van literatuur bestudeerd aan de hand van een aantal belangrijke 20e-eeuwse en hedendaagse romans. Daarbij wordt ook ingegaan op methodologische vragen en op de principiële vraag in hoeverre literatuur überhaupt in staat is een bijdrage te leveren aan het beantwoorden van filosofische vraagstukken. Ter afronding van de cursus maakt de student een eigen filosofische analyse van een roman.

CB3312 – Bewerkte boeken

Omvang: 5 EC

Startmoment: variabel

www.ou.nl/studieaanbod/CB3312

Clïent E. Busken, *Hokwerda's kind* en *Swansdale*: drie voorbeelden van literaire teksten die in de afgelopen paar jaar werden bewerkt (respectievelijk gedramatiseerd, verfilmd en herschreven). Sinds jaar en dag bestaat een belangrijk deel van de speelfilm-, tv-serie-, toneel, graphic novel- en gameproductie – in Nederland en daarbuiten – uit adaptaties van literaire teksten. Tot ver in de vorige eeuw was het in literaire kringen de gewoonte om neer te kijken op dit soort bewerkingen van romans. Inmiddels is daar een eind aan gekomen en worden adaptaties beschouwd als een interessante bijdrage aan de receptiegeschiedenis van literatuur. De romans en verhalen krijgen in hun nieuwe mediale vorm een tweede leven en vaak ook een groter publiek. Maar wat is eigenlijk de relatie tussen de literaire tekst en de bewerking ervan en hoe kunnen we die onderzoeken?

In deze cursus beschouwen we de adaptatie als een 'interpretatie' van de oorspronkelijke literaire tekst. Dit gebeurt in eerste instantie vanuit een narratologisch perspectief: zijn er tijdens het adaptatieproces verhaalmotieven weggevallen of toegevoegd? Wat is er in de bewerking gebeurd met de verschillende personages en hun onderlinge relaties? Zijn er misschien nevenintriges verdwenen of is er juist een verhaallijn toegevoegd? En hoe kunnen we de verschillen tussen origineel en adaptatie interpreteren?

In deze cursus wordt bovendien aandacht besteed aan specifieke kwesties die met het bewerken samenhangen: het teruggaan op meer dan één brontekst, het verband tussen bewerkingen en de canon, het adapteren van non-fictie en de commerciële facetten van de zogenaamde adaptatie-industrie. In een eigen onderzoekje belicht je een literaire tekst en zijn adaptatie vanuit een van de binnen de cursus aangereikte perspectieven.

CB3902 – De nieuwe mens.

Een nieuwe visie op Nederland rond 1900

Omvang: 5 EC

Startmoment: variabel

www.ou.nl/studieaanbod/CB3902

Glanzende etalageruiten van warenhuizen. Modepaleizen in winkelstraten. Koffiehuizen vol pracht en praal en grand hotels. Boulevards in badplaatsen met zee- en zonnebaden. Spektakeltheaters en bioscopen. Auke van der Woud stelt in zijn boek *De nieuwe mens. De culturele revolutie in Nederland rond 1900* dat dit alles uitingen zijn van een culturele revolutie die zich aan het einde van de negentiende eeuw voltrok in Nederland (en de hele westerse wereld). Langzaam verloor de oude cultuur, gericht op hogere idealen, terrein aan een nieuwe massacultuur van spektakel, kortdurende vervoering en zintuigelijke realiteit. Van der Woud pleit voor een andere benadering van de periode rond 1900 met meer aandacht voor de nieuwe massacultuur.

De cursus pakt deze oproep op. Aan de hand van *De nieuwe mens* wordt de nieuwe massacultuur in Nederland nader onderzocht, ook in relatie tot restanten van wat Van der Woud de oude cultuur noemt. Tegelijkertijd worden de claims van deze auteur onderzocht. Waar is zijn visie op gebaseerd en is die visie wel zo baanbrekend als hij pretendeert? Wat hebben andere cultuurhistorici over dit tijdvak te melden? Hoe moeten we de kritiek van Van der Woud op de bestaande historiografie over deze periode wegen? Aan de hand van vragen en opdrachten ga je gaandeweg zelf een mening vormen.

De opdracht moet voldoende worden afgesloten alvorens je je kan aanmelden voor het tentamen.

CB7602 – Belangen van erfgoed

Omvang: 5 EC
Startmoment: vast - kwartiel 1
www.ou.nl/studieaanbod/CB7602

Wat hebben de historische binnenstad van Brugge, de kunstwerken in het Louvre en het Nederlands Kampioenschap Maasheggenvlechten met elkaar gemeen? Het wordt allemaal gezien als cultureel erfgoed. Deze term wordt dan ook met steeds grotere regelmaat gebruikt. Overheden spreken over 'ons erfgoed', internationaal wordt er verwezen naar 'gedeeld erfgoed' en steeds meer bedrijven verbinden hun identiteit aan hun eigen geschiedenis. Veel verschillende partijen hechten dus een bepaald belang aan erfgoed en waarderen objecten en praktijken met dit label. Toch is erfgoed geen gemakkelijk te definiëren begrip. Bovendien kunnen die verschillende belangen ook flink met elkaar botsen.

In deze cursus maak je allereerst uitgebreid kennis met de betekenissen van het begrip erfgoed in theorie en praktijk. Wat is erfgoed? Van wie is het? En hoe en door wie wordt dat bepaald? Vervolgens kom je meer te weten over het behoud van materieel erfgoed, welke keuzes er kunnen worden gemaakt in de restauratie van objecten, en de verschillende opvattingen over 'authenticiteit' die daarin een rol spelen.

Erfgoed heeft een functie in de vorming en onderbouwing van (persoonlijke of gemeenschappelijke) identiteiten. Je leert hoe het enerzijds een middel kan zijn voor het stimuleren van sociale cohesie, maar anderzijds een bron van wrijving en conflict. Ook reflecteer je op hoe musea hiermee (kunnen) omgaan. Ten slotte verken je de commerciële dimensies van erfgoed. Hoe komt het dat de belangstelling voor erfgoed de afgelopen decennia zo explosief is gestegen? En welke mogelijkheden en problemen biedt het daarmee samenhangende erfgoedtoerisme?

Aan de hand van concrete casussen in Nederland, België en elders in de wereld bestudeer je de diverse belangen rond cultureel erfgoed. De cursus leert je jezelf te positioneren als (toekomstige) erfgoedprofessional en zelf een oordeel te vormen over actuele kwesties.

CB8002 – Onderzoekstutorial Literaire kritiek op een kruispunt

Omvang: 5 EC
Startmoment: vast - kwartiel 4
www.ou.nl/studieaanbod/CB8002

Everyone can be a critic now! is een bekende uitspraak over literatuurkritiek in digitale tijden. Het uitwisselen van leeservaringen en boekentips is met de komst van digitale media inderdaad eenvoudiger dan ooit. Niet alleen persoonlijke blogs of bookvlogs, ook interactieve websites als *Goodreads.com* en *Hebban.nl* bieden levendige platforms waar talloze lezers boekrecensies plaatsen en met elkaar in gesprek gaan over de waarde en betekenis van fictie en non-fictie. Hoe verhouden deze nieuwe recensievormen zich tot meer traditionele vormen van kritiek, zoals de journalistieke dagbladkritiek? Is het onderscheid tussen de zogenaamde 'amateurcriticus' en de professionele criticus nog wel houdbaar? Welke verschillen en overeenkomsten zijn te ontwaren, zowel inhoudelijk, institutioneel als discursief? En hoe vallen deze te duiden in het licht van de langere historie van de professionele (literaire) kunstkritiek in Nederland en daarbuiten?

Dit zijn enkele van de centrale vragen die we tijdens het onderzoekstutorial 'Literaire kritiek op een kruispunt' onder de loep nemen. Je maakt kennis met de beginselen van de literatuursociologie en bestudeert actueel onderzoek naar de veranderingen in de literaire kritiek vanuit zowel de cultuur- en literatuursociologie als *journalism studies*. Samen met je medestudenten voer je een eigen deelonderzoek uit naar een gerelateerd onderwerp naar keuze. Je duikt de digitale krantenarchieven in en analyseert recensiewebsites om te achterhalen welke rol literaire kritiek vervult sinds de opkomst van internet en social media.

Let op: Bij minder dan 5 aanmeldingen gaat de cursus niet door.

CB7902 – Communicatie voor cultuurwetenschappers

Omvang: 5 EC

Startmoment: variabel

www.ou.nl/studieaanbod/CB7902

Cultuurwetenschappers doen verslag van hun bevindingen op conferenties en symposia, in wetenschappelijke tijdschriften en monografieën, en binnen hun eigen onderwijs. Daarnaast proberen ze dikwijls een breder publiek te bereiken; en tegenwoordig trachten ze dat publiek ook steeds vaker actief te betrekken bij de cultuurwetenschappen.

Deze cursus gaat over schrijven en spreken als cultuurwetenschapper. De cursus valt uiteen in twee delen: (1) workshops die op vaste momenten in het studiejaar worden aangeboden en (2) een variabel deel over wetenschapscommunicatie in de cultuurwetenschappen dat je het gehele jaar door kan volgen. Je neemt eerst deel aan de workshops – je kiest er drie van de volgende vier:

- workshop *Diversiteit en inclusie over open science* (0,5 EC), waarbij je samen met medestudenten een mondelinge presentatie verzorgt.
- workshop *Digitale transitie in cultuur erfgoed* (0,5 EC), waarbij je lesmateriaal ontwikkelt over een onderwerp dat aansluit bij het themablok.
- workshop *Stigma, gezondheid en cultuur* (0,5 EC), waarbij je een audiovisuele presentatie (Prezi of Pecha Kucha) verzorgt over de relatie tussen academische kennis en ervaringsdeskundigheid in het discours over een lichamelijke en/of geestelijke aandoening.
- workshop *Techniek, media en cultuur* (0,5 EC), waarbij je oefent met het schrijven van beleidsadviezen in de cultuursector.

CB0804 – Onderzoeksontwikkelingen en -vaardigheden

Omvang: 10 EC

Startmoment: variabel

www.ou.nl/studieaanbod/CB0804

Een academische opleiding Algemene cultuurwetenschappen richt zich niet alleen op het leren begrijpen en analyseren van culturele fenomenen en tendensen, maar ook op de ontwikkeling van eigen onderzoeksvaardigheden. Daarom wordt de bacheloropleiding ook afgerond met een eigen onderzoek in de vorm van een bachelorscriptie of BA-afstudeertraject.

Ter voorbereiding daarop, leer je in deze cursus hoe je een eigen onderzoek opzet en raak je vertrouwd met het analyseren van en reflecteren op culturele bronnen, zoals filmbeelden, dagboeken, schilderijen, romans, getuigenissen, enzovoort. Je gaat in deze cursus dus ook zelf aan de slag met primair bronmateriaal.

CB0304 – Stage Cultuurwetenschappen

Omvang: 10 EC

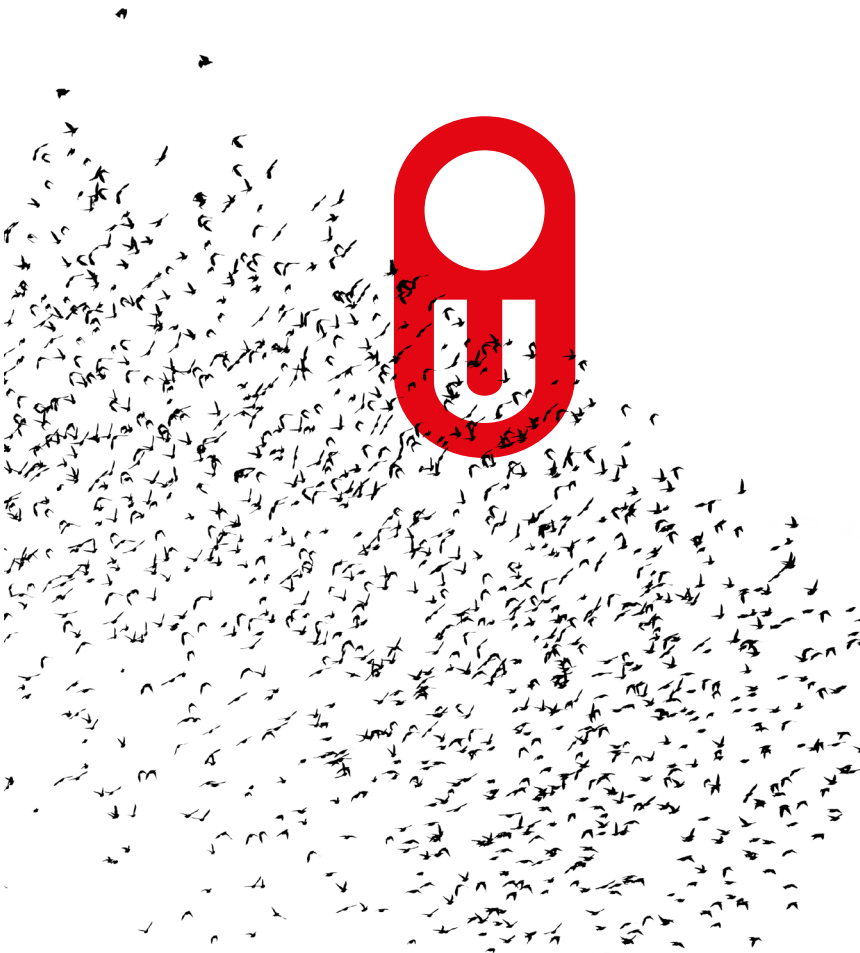
Startmoment: variabel

www.ou.nl/studieaanbod/CB0304

Met een brede opleiding als Algemene cultuurwetenschappen kan je alle kanten op. De kennis en vaardigheden die je tijdens de studie opdoet, zijn van nut in tal van werkvelden en functies. Je kan ervoor kiezen om de vrije ruimte van je opleiding te benutten om praktijkervaring op te doen in een relevant werkveld, en een stageadres te zoeken. Je kan solliciteren op bestaande stages, of zelf een instelling benaderen met een vraag of voorstel. Er is vaak meer mogelijk dan je denkt!

Voor het onderbrengen van de stage in de vrije ruimte gelden de volgende voorwaarden:

- Je dient zelf de stage te regelen en een docent bereid te vinden om de stage inhoudelijk te begeleiden. De faculteit heeft geen inspanningsverplichting wat betreft het aanbieden van stageplaatsen.
- Een stage dient een academisch niveau te hebben. De stagebegeleider op het stageadres dient een afgestudeerd academicus te zijn met een voor de cultuurwetenschappen relevante opleiding.
- Je moet voordat je de stage gaat volgen, en nadat je hierover contact hebt gehad met een docent die als begeleider kan optreden, schriftelijk toestemming vragen voor de inbreng van de stage in de opleiding. Een verzoek om toestemming wordt gericht aan de Examenkamer van Cultuurwetenschappen. Indien de toestemming wordt verleend, doet de Examenkamer daarvan ook mededeling aan de Commissie voor de examens.
- Het verzoek om toestemming gaat vergezeld van een stageplan opgesteld volgens het aangereikte format en voldoet aan de gestelde eisen op de cursussite. Je bespreekt het stageplan met de stagebegeleider en de begeleidende docent, die het beiden moeten goedkeuren voordat je van start gaat.

CB9906 – Onderzoekspracticum bachelorscriptie

Omvang: 15 EC
 Startmoment: vast – kwartiel 1-2 en 3-4
www.ou.nl/studieaanbod/CB9906

Met het *Onderzoekspracticum bachelorscriptie* sluit je je de bacheloropleiding af. In het kader van dit practicum doe je een wetenschappelijk (literatuur)onderzoek naar een bepaald onderwerp, dat in sommige gevallen aangevuld wordt met een leeronderzoek op basis van een set voorgeselecteerde data. Aan het eind van het scriptietraject presenteer je mondeling en schriftelijk de resultaten.

Deze presentaties dienen te voldoen aan de criteria en normen die in de *Practicumwijzer bachelorscriptie* en in het *Vademecum* zijn vastgelegd. Je bent niet vrij in het kiezen van een scriptieonderwerp. De onderwerpen die je onderzoekt sluiten inhoudelijk aan bij cursussen uit het programma van de bacheloropleiding.

- Cultuurgeschiedenis: cultureel erfgoed in historisch perspectief
- Filosofie: filosofische perspectieven op technologieën
- Kunstgeschiedenis: Moderne kunst: nationale representatie op de Biënnale van Venetië: Nederland 1948-1995 (alleen start kwartiel 3-4)
- Letterkunde: autobiografische literatuur

Uitgebreide informatie over de onderwerpen vind je op de cursuswebsite.

De inhoud van de scriptie en de mondelinge presentatie worden apart beoordeeld. Het Nederlands dient in orde te zijn.

CB9806 – Bachelor afstudeertraject

Omvang: 15 EC
 Startmoment: vast – kwartiel 1-2 en 3-4
www.ou.nl/studieaanbod/CB9806

Vanaf het academiejaar 2024-2025 starten we met een nieuw *Bachelor afstudeertraject* als alternatief voor de traditionele 'Bachelorscriptie'. Ook in het nieuwe afstudeertraject doe je wetenschappelijk (literatuur)onderzoek, met behulp van een set voorgeselecteerde literatuur en/of data. Anders dan bij de klassieke bachelorscriptie echter ligt de nadruk minder op het eindresultaat, maar meer op het onderzoeksproces.

In dit afstudeertraject wordt je daarom beoordeeld op verschillende onderdelen, te weten: een probleemstelling, een pitch, een tussentijdse presentatie van de onderzoeksresultaten, een onderzoeksverslag met een academische samenvatting, en een eindproduct naar keuze (binnen een gegeven bandbreedte). Daarbij kan je denken aan een (concept)artikel voor het academische tijdschrift *LOCUS*, een meer populairwetenschappelijke tekst, een beleidsplan, een podcast, een adviesrapport, een tentoonstellingsplan, enzovoorts. Dit eindproduct gaat vergezeld van een reflectieverslag.

Het *Bachelor Afstudeertraject* wordt gekoppeld aan de themablokken in het curriculum van de bachelor. Voor elk themablok wordt een afstudeertraject ingericht rondom een wat meer specifiek toegespitst afstudeeronderwerp. Als student maak je een keuze voor een van deze afstudeeronderwerpen. Daarbinnen kies je vervolgens – in overleg met de begeleidende docent – een eigen onderzoeksonderwerp.

De afstudeeronderwerpen voor het academiejaar 2025-2026 zijn de volgende:

- Cultuur en mensenrechten (gerelateerd aan themablok 'Diversiteit en inclusie')
- Digitale interviewcollecties als cultureel fenomeen (gerelateerd aan themablok 'Digitale transitie in cultureel erfgoed')
- Robot, cyborg, avatar (gerelateerd aan themablok 'Techniek, media en cultuur')
- Positie en identiteit van de patiënt, vroeger en nu (gerelateerd aan themablok 'Stigma, gezondheid en cultuur')

Meer informatie over deze afstudeeronderwerpen vind je op de cursussite.

Tentamens

Je sluit elke cursus af met een tentamen. Dit kan een digitaal groepstentamen, een digitaal individueel tentamen, een mondeling tentamen, een opdracht of een combinatie van deze tentamenvormen zijn.

Je hebt voor elke cursus drie tentamenkansen binnen de inschrijfduur van 12 maanden. Haal je geen voldoende voor de eerste tentamenkans, dan kun je het tentamen dus nog tweemaal herkansen.

Na het succesvol afronden van een cursus ontvang je een certificaat.

In de cursusbeschrijving op Studieaanbod en in het opleidingsschema in deze studiegids zie je hoe en wanneer de cursus getentamineerd wordt. Ben je ingeschreven voor een cursus, kijk dan voor meer informatie over het tentamen op de cursuspagina in de online leeromgeving.

Je maakt de tentamens in het studiecentrum of op een andere OU-tentamenlocatie. Je kunt een digitaal tentamen ook thuis met online proctoring afleggen en een mondeling tentamen met online surveillance. We versturen de definitieve uitslag van een DGT of DIT uiterlijk twintig werkdagen na de tentamendatum.

Tentamenvormen

Digitaal groepstentamen (DGT)

Een digitaal groepstentamen (DGT) bestaat uit gesloten vragen (meerkeuze of juist/onjuist) en/of open vragen. De digitale groepstentamens worden minimaal drie keer per jaar afgenomen op een vastgestelde datum tijdens de tentamenweken. Bij een vaste cursus is het eerste tentamen geroosterd aan het einde van het kwartaal waarin de cursus met begeleiding loopt. Aanmelden is mogelijk tot vijf werkdagen voor het tentamen.

Digitaal individueel tentamen (DIT)

Een digitaal individueel tentamen (DIT) wordt via een laptop afgenomen tijdens een door jou gekozen tentamensessie in het studiecentrum of thuis. Aanmelden is mogelijk tot vijf werkdagen voor het tentamen (mits er tentamensessies en tentamenplekken beschikbaar zijn). Bij een cursus met een vast startmoment adviseren wij om het eerste tentamen van de cursus af te leggen aan het einde van het kwartaal waarin de begeleiding van de cursus afloopt. Wil je eerder tentamen afleggen binnen het kwartaal, dan kan dit ook. Bij een variabele cursus kun je zelf bepalen wanneer je tentamen wilt doen binnen de inschrijfduur van 12 maanden.

Opdracht/bijzondere verplichting

Een opdracht/bijzondere verplichting kan bijvoorbeeld een werkstuk, practicum, paper of casus zijn. Informatie over de inhoud, uitvoering en beoordeling lees je in de cursusbeschrijving op [Studieaanbod](#) of in de online leeromgeving van de cursus op een vastgesteld moment of binnen een vooraf vastgestelde tentamenperiode inleveren.

Mondeling tentamen

Een mondeling tentamen wordt meestal online afgenomen door twee examinatoren. Meer informatie vind je in de cursusbeschrijving op [Studieaanbod](#) of in de online leeromgeving van de cursus. Je legt het eerste tentamen van een cursus met een vast startmoment af aan het einde van het kwartaal waarin de begeleiding van de cursus loopt. Je spreekt de datum en het tijdstip af met de examinerator. De examinerator stelt de uitslag van je mondeling tentamen direct na afloop vast.

Online thuis tentamen

Je kunt een digitaal tentamen (DIT of DGT) ook thuis online afleggen met online surveillance (proctoring). Ben je ingeschreven voor een cursus, kijk dan voor meer informatie in [mijnOU](#) bij 'Online thuis tentamen'. Hier vind je informatie over het installeren van de benodigde applicaties, een video-instructie, een handleiding en een verplicht testtentamen om je systeem te testen, inclusief alle instructies die gelden voor een online thuis tentamen.

Bijzondere doelgroepen

Voor studenten met een functiebeperking, studenten die in het buitenland verblijven, studenten in detentie en studenten met een talent- of topsportstatus (erkend door NOC*NSF of vastgesteld door Limburg Sport) kunnen andere procedures, aanmeld- en uitslagtermijnen gelden. Kijk voor meer informatie over de mogelijkheden op www.ou.nl/tentamen.

Studiejaar 2025-2026

Kwartielen 2025-2026	Tentamendatum
Kwartiel 1: 1 september t/m 7 november 2025	10 november 2025 12 november 2025 13 november 2025 14 november 2025 17 november 2025
Kwartiel 2: 17 november 2025 t/m 30 januari 2026	2 februari 2026 3 februari 2026 4 februari 2026 5 februari 2026 6 februari 2026
Kwartiel 3: 9 februari 2026 t/m 17 april 2026	20 april 2026 21 april 2026 22 april 2026 23 april 2026 24 april 2026
Kwartiel 4: 27 april t/m 3 juli 2026	6 juli 2026 7 juli 2026 8 juli 2026 9 juli 2026 10 juli 2026

Aan- of afmelden voor tentamen

Voor alle tentamens moet je op tijd aanmelden. Je meldt je online aan voor een digitaal tentamen via [mijnOU](#) bij 'Aanmelden tentamen'. Hier zie je ook tot wanneer je je kunt aanmelden. Ook kun je jezelf hier afmelden, of de voortgang van je aanmelding volgen.

Afmelden voor een tentamen met behoud van de tentamenkans is mogelijk tot uiterlijk zeven werkdagen vóór de tentamendatum. Als je een tentamendatum of inlevermoment niet gebruikt - door geen aanmelding, niet deelnemen of afmelding - blijven er aan het einde van je inschrijfduur kansen over die je niet meer kunt benutten.

Opmerkingen, inzage en beroep

Je kunt je opmerkingen over een digitaal tentamen direct na afloop van het tentamen invullen in het afsluitscherm van het tentamen. Je ontvangt geen inhoudelijke reactie. Reacties naar aanleiding van een digitaal individueel tentamen hebben géén invloed op de beoordeling van het tentamen. De uitslag van een DIT wordt direct na afloop van het tentamen vastgesteld. Je kunt wel inzage in het tentamen aanvragen en vervolgens beroep aantekenen tegen de uitslag. Meer informatie vind je in het Algemeen deel van de OER 2025-2026 op www.ou.nl/documenten.

Actuele tentameninformatie

Kijk op www.ou.nl/nieuwsplaza bij 'Actuele tentameninformatie'.

Cum laude afstuderen

Als bij de bepaling van de uitslag van het afsluitend examen van een opleiding blijkt dat je met uitzonderlijke of zeer uitzonderlijke bekwaamheid de opleiding hebt gevolgd en afgesloten, wordt dit op het getuigschrift vermeld met de woorden Cum laude (Met lof) of Summa cum laude (Met de hoogste lof). De criteria die gelden voor de afgifte van deze judicia staan beschreven in het Algemeen deel van de OER 2025-2026 op www.ou.nl/documenten.

Studiefaciliteiten

Studiecentra

We hebben studiecentra in Nederland en Vlaanderen. In onze studiecentra in Amsterdam, Eindhoven, Parkstad Limburg (Heerlen), Nijmegen, Rotterdam, Utrecht, Zwolle en de Vlaamse studiecentra kun je terecht voor onderwijs en tentaminering.

Ook voordat je een studie begint, ben je welkom voor informatie of het inzien van studiemateriaal. Daarnaast worden hier regelmatig lezingen en activiteiten georganiseerd. In onze studiecentrum in Groningen kun je alleen tentamens afleggen.

www.ou.nl/studiecentra

Studentenraad

De Studentenraad (SR) is de wettelijke vertegenwoordiger van alle studenten. Elke twee jaar worden verkiezingen gehouden waarbij negen leden worden gekozen.

De Studentenraad kan (ongevraagd) advies uitbrengen over o.a. het collegegeld, de online leeromgeving en het onderwijsmodel. Samen met de Ondernemingsraad heeft de Studentenraad instemmingsrecht over het instellingsplan, de hoofdlijnen van de begroting, kwaliteitszorg en het bestuurs- en beheersreglement.

Ook over de meer overkoepelende onderdelen van de Onderwijs- en examenregeling (OER) zoals tentaminering, studievoortgang en begeleiding heeft de Studentenraad medezeggenschap.

www.ou.nl/medezeggenschap

Studentenpas

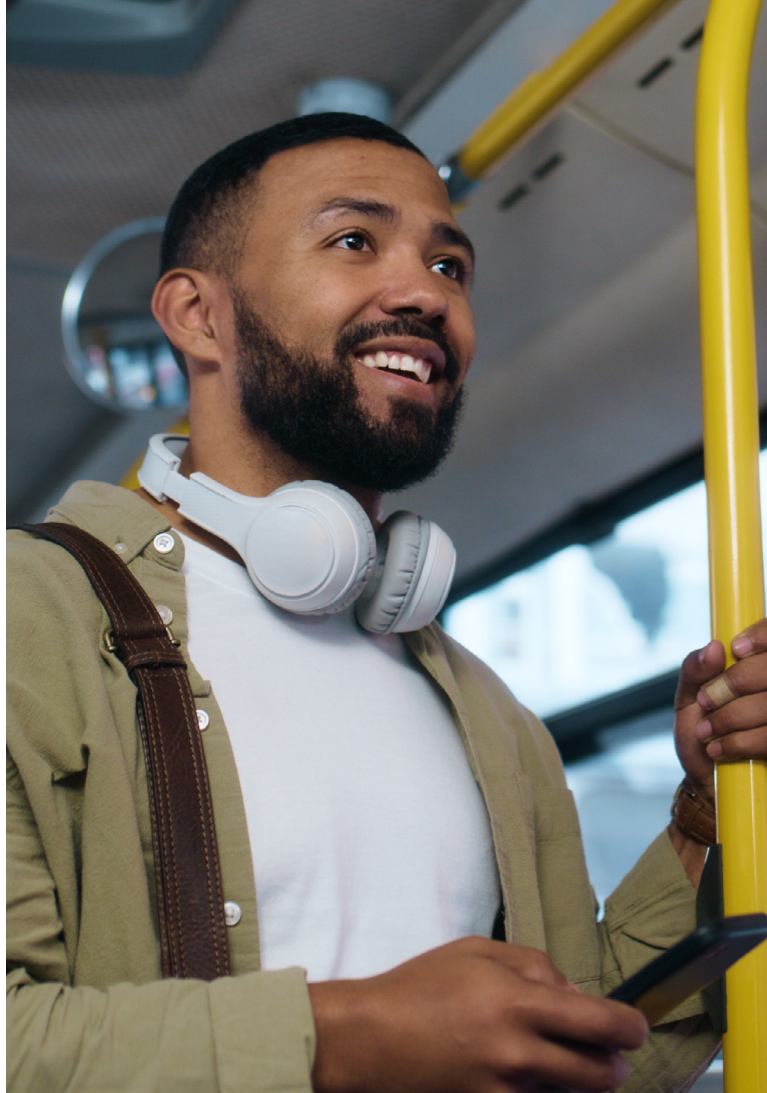
Je krijgt binnen drie weken na aanmelding voor je eerste cursus onze studentenpas. Heb je je aangemeld voor een cursus met een vast startmoment, dan versturen wij de studentenpas binnen drie weken na de start van het kwartiel. Met je studentenpas en je bewijs van inschrijving voor een cursus heb je bijvoorbeeld toegang tot de universiteitsbibliotheken.

www.ou.nl/studentenpas

Drempelsweg

De doelstelling van de Open Universiteit is dat iedereen zijn talenten optimaal moet kunnen benutten. Daarom zetten we ons in voor de toegankelijk en inclusief wetenschappelijk onderwijs. Bepaalde omstandigheden kunnen een belemmering vormen bij de studie of een tentamen. Heb je een functiebeperking of chronische ziekte die vraagt om een aanpassing van je studie? Neem dan al vóórdat je gaat studeren contact op met een studieadviseur van Drempelsweg om te bekijken welke ondersteuning voor jou mogelijk is. We adviseren je graag.

drempelsweg@ou.nl

Topsport

Door het online en flexibele karakter is de Open Universiteit bij uitstek geschikt om een studie te combineren met een topsport carrière. Je kunt studeren waar en wanneer je wilt. Het is zelfs mogelijk om online tentamen te doen. Naast de bestaande faciliteiten kunnen studenten met een topsportstatus gebruikmaken van:

- ondersteuning door een topsportcoördinator, maar ook ondersteuning door een studieadviseur binnen de faculteit
- flexibiliteit in tentaminering (datum, tijd en vorm van het tentamen) conform de bepalingen in het Examenreglement voor topsporters
- de mogelijkheid om binnen het kader van het [Studentenondersteuningsfonds](#) (StOF) kosteloos een verlengde inschrijfduur of extra tentamenkansen aan te vragen
- de mogelijkheid om bij afstuderen een Topsport-certificaat te ontvangen.

Topsporters die een topsport carrière willen combineren met een studie bij ons, of studenten van de Open Universiteit die een door NOC*NSF erkende talent- of topsportstatus hebben kunnen het intakeformulier invullen. De topsportcoördinatoren nemen dan contact op voor een vrijblijvend intakegesprek. De topsportcoördinatoren zijn Meike van Genk en Kirby de Bock. Zij zijn bereikbaar via topsportcoordinator@ou.nl. ou.nl/topsport

mijnOU

Als student heb je toegang tot een aantal online diensten voor je studie. Je kunt je studiepad bekijken, je online aanmelden voor cursussen en tentamens, en je hebt toegang tot de online leeromgeving.

www.ou.nl/mijnOU

Berichtenbox

In mijnOU heb je een persoonlijke berichtenbox. Hierin staan standaard notificaties zoals de ontvangstbevestiging bij aanmelding voor een opleiding, cursus of tentamen. Ook je factuur en tentamenoproep vind je hier. Bij een nieuw bericht in de berichtenbox krijg je per e-mail een melding.

Online leeromgeving Brightspace

Studeer je bij ons, dan heb je toegang tot de online leeromgeving Brightspace. Daar vind je alle voorzieningen en informatie om te kunnen studeren: actuele mededelingen, studeeraanwijzingen, leerstof, opdrachten, een discussieforum en informatie over de begeleiding en tentaminering van de cursus. In het opleidingsportaal vind je algemene informatie en mededelingen over je opleiding.

Studiepad en studieplan

Volg je een bachelor- of (pre)masteropleiding, dan kun je online de voortgang van je studie bekijken. Je studiepad geeft een overzicht van de voltooide, lopende en resterende cursussen van jouw opleiding. Via het studiepad kun je je ook aanmelden voor een nieuwe cursus en een studieplan aanvragen. Het studieplan is een overzicht van cursussen die je binnen een studiejaar wilt volgen. Samen met je studieadviseur stel je een plan op dat het beste bij jou past.

Digitale bibliotheek OU

Met geldige inschrijfrechten heb je via mijnOU toegang tot de Bibliotheek OU. Hier vind je ook een video met uitleg over het gebruik van de digitale bibliotheek.

De collectie omvat toonaangevende wetenschappelijke tijdschriften, bibliografieën en bestanden gerelateerd aan onze wetenschapsgebieden. Je kunt kosteloos lid worden van een universiteitsbibliotheek of betalend lid van de Koninklijke Bibliotheek wanneer je boeken of artikelen wilt lezen die je niet kunt downloaden in de Digitale bibliotheek OU.

ou.nl/bibliotheek

Studiecoach

Studiecoach helpt om het beste uit jezelf en jouw studie te halen. Hier zet je stappen om je studievaardigheden te verbeteren met behulp van tips en korte video's of complete tutorials. Deskundigen vertellen in korte video's hoe je bepaalde problemen of studieobstakels kunt overwinnen. Ze geven advies over onderwerpen zoals online studeren, timemanagement en academisch denken en studeren. Je vindt de Studiecoach in de online leeromgeving Brightspace.

Modulair

Modulair is het online magazine voor studenten en alumni dat elke twee maanden verschijnt. Met inspirerende verhalen van studenten, afgestudeerden en wetenschappelijk medewerkers over hoe zij het studeren bijvoorbeeld combineren met hun privéleven. Je vindt er ook studietips en informatie over vernieuwingen in ons onderwijssysteem. Modulair kun je lezen op de website of via mijnOU.

ou.nl/modulair

Promoveren

Promoveren bij de OU kan op twee manieren:

- in dienst van de Open Universiteit (interne promovendus)
- op afstand (buitenpromovendus).

De Graduate School van de Open Universiteit faciliteert promovendi in hun promotietraject door trainingen, workshops en evenementen te organiseren. Inhoudelijke begeleiding van (buiten)promovendi wordt verzorgd door de faculteiten van de Open Universiteit.

ou.nl/promoveren

Kosten, financiering en betalen

Hoe worden de kosten bepaald?

De Open Universiteit berekent het collegegeld per studiepunt. Onze cursussen hebben een omvang van 2,5 studiepunten of een veelvoud hiervan (meestal vijf studiepunten). Je betaalt per cursus wettelijk collegegeld of instellingscollegegeld. Dit is afhankelijk van je nationaliteit, je eerder behaalde graad of getuigschrift en je keuze voor bachelor- of mastercursussen.

Woon je in Nederland, dan log je bij het aanmelden voor een cursus in op DigiD om je te legitimeren. Je ziet hierdoor meestal direct welk collegegeld je betaalt. Binnen de inschrijvingsduur van 12 maanden zijn inbegrepen per cursus: drie tentamenkansen, de begeleiding die bij de cursus hoort en toegang tot de online leeromgeving. Ook ontvang je het bijbehorende studiemateriaal en kun je gebruik maken van de faciliteiten van een studiecentrum..

www.ou.nl/kosten

Betalen

Je kunt bij het aanmelden voor cursussen zelf aangeven hoe je wilt betalen. Je kunt kiezen voorbetaling per factuur (in één termijn) of per automatische incasso (in 1, 2 of 6 termijnen). Kies je voor 2 of 6 termijnen, dan betaal je administratiekosten.

Meld je je aan voor een cursus met een *variabel* startmoment, dan staat de factuur nadat je bent ingeschreven voor de cursus in je berichtenbox in [mijnOU](#). Heb je aangemeld voor een cursus met een *vast* startmoment, dan staat de factuur een kwartiel van tevoren in de berichtenbox. De cursussen worden per kwartiel gefactureerd.

Betaal je via automatische incasso, dan wordt de eerste termijn binnen 21 dagen na inschrijving geïncasseerd. Betaal je in 2 of 6 termijnen, dan schrijven we de volgende termijnen telkens 21 dagen later af. Kies je voor betaling per factuur, dan geldt een betalingstermijn van 21 dagen.

Wil je een factuuradres opgeven, kies dan voor de betaalwijze 'Factuur' en vul de adresgegevens van bijvoorbeeld je werkgever in. We versturen de factuur dan per post. Betaalt je werkgever via een Learning Management System (LMS) zoals Studytube, Bloomville of Archipel? Lees dan [hier](#) meer informatie. Je blijft zelf verantwoordelijk voor de betaling.

Financiering

Voor een opleiding bij de Open Universiteit kun je geen reguliere studiefinanciering of OV-kaart aanvragen. Er zijn wel andere mogelijkheden om je studie te financieren.

Levenlanglerenkrediet

Het Levenlanglerenkrediet (LLLK) is een vorm van studiefinanciering die ook beschikbaar is voor studenten van de Open Universiteit. Dit is mogelijk voor bachelor- en mastercursussen en voor cursussen van een premaster (na formele toelating). De uitvoering van het Levenlanglerenkrediet gebeurt door DUO.

ou.nl/levenlanglerenkrediet

duo.nl/particulier/levenlanglerenkrediet/aanvragen-en-wijzigen.jsp

Korting op cursusgeld

Kom je niet in aanmerking voor het Levenlanglerenkrediet, dan geven we aan studenten met een laag inkomen in een aantal situaties een korting van 50 tot 80 procent op het wettelijk collegegeld op grond van de Kortingsregeling Collegegeld Open Universiteit (KCOU).

ou.nl/kcou

Lerarenbeurs

Ben je bevoegd leraar in het primair, voortgezet, middelbaar of hoger onderwijs? Dan kun je bij DUO een [Lerarenbeurs](https://duo.nl/particulier/lerarenbeurs/) voor scholing aanvragen. Deze beurs kun je aanvragen voor een bachelor-, master- of post-initiële masteropleiding maar ook voor een premaster die voorafgaat aan een masteropleiding. Er is jaarlijks één aanmeldperiode in februari/maart.
duo.nl/particulier/lerarenbeurs/

Tesselschade Studiefonds

Het Tesselschade Studiefonds helpt vrouwen die hun studiekosten niet meer kunnen dragen. Om te voorkomen dat zij hun opleiding moeten stoppen, kan het fonds collegegeld en/of andere kosten vergoeden. Eerst bespreek je samen wat nodig is en of je aan de voorwaarden voldoet. Het fonds is er voor gemotiveerde vrouwen in Nederland die een erkende opleiding (tot en met bachelor) willen volgen, maar deze aantoonbaar niet zelf kunnen betalen.

Premies Vlaanderen

De opleidingen van de Open Universiteit zijn erkend door de Vlaamse overheid. Als Vlaamse student kun je in aanmerking komen voor Vlaams zorgkrediet, tijdskrediet, het Groeipakket, KMO-portefeuille, Vlaams opleidingsverlof, opleidingscheques en loopbaanbegeleiding.
ou.nl/vlaamsestudent

Procedures en regelgeving

OER en Uitvoeringsregelingen

In de Onderwijs- en examenregeling (OER) staan in het algemeen deel de rechten en plichten van de student beschreven. In het opleidingsspecifieke deel is het onderwijsprogramma opgenomen. Daarnaast zijn er Uitvoeringsregelingen met voor elke opleiding specifieke bepalingen. De OER, inclusief Uitvoeringsregelingen 2025-2026, staan op ou.nl/documenten.

Getuigschriften

We verstrekken getuigschriften voor de wo-propedeuse, wo-bachelor en wo-master. Daarnaast geeft de Open Universiteit dossierverklaringen af. ou.nl/getuigschrift

Compensatorische regeling

Studenten die een propedeuse- of bachelorgetuigschrift aanvragen kunnen gebruikmaken van een compensatorische regeling. Deze regeling houdt in dat je binnen de bacheloropleiding twee keer een cijfer tussen de 5,0 en 5,4 kunt inbrengen: één keer in de propedeuse en één keer in de post-propedeutische fase. Je ontvangt in dat geval geen certificaat van de betreffende cursus. De algemene regeling is vastgesteld in het Examenreglement van de Commissie voor de examens. De cursussen die uitgesloten zijn van de compensatorische regeling staan in de Uitvoeringsregeling van de betreffende bacheloropleiding. ou.nl/documenten

Beroepsprocedure

Bij het College van beroep voor de examens kun je via het 1-loket Klachten en geschillen binnen zes weken (administratief) beroep aantekenen tegen onder andere beslissingen van de Commissie voor de examens of een examiner, bijvoorbeeld over een individuele tentamenuitslag, een vrijstellingsbeslissing of een toelatingsbeslissing tot de bacheloropleiding Lerarenopleiding, een wo-masteropleiding of een premaster. ou.nl/administratief-beroep1

Bezwaarprocedure

Het is mogelijk bezwaar te maken tegen een besluit dat is genomen door of namens het College van bestuur, waartegen geen (administratief) beroep mogelijk is. Deze besluiten kunnen betrekking hebben op bijvoorbeeld een aanmelding of een inschrijving voor een cursus of tentamen of een besluit van de Commissie Studentenondersteuningsfonds. ou.nl/bezwaar

Klachtencommissie

Voor klachten of situaties waartegen je geen beroep of bezwaar kunt aantekenen, kun je in eerste instantie terecht bij het 1-loket Klachten en geschillen. Voorbeelden hiervan zijn klachten over de dienstverlening of de wijze waarop je bent behandeld. Je meldt jouw klacht door het ondertekende [meldingsformulier](#) 'Voorbeeld voor klacht' naar 1-loketKlachtenengeschillen@ou.nl te sturen.

Een algemene klacht moet binnen één jaar, nadat de gedraging heeft plaatsgevonden, worden ingediend.

Het 1-loket Klachten en geschillen beoordeelt door wie je klacht het beste kan worden afgehandeld. Als de klacht wordt doorgestuurd naar de Klachtencommissie informeren wij je daarover. De Klachtencommissie stuurt je een ontvangstbevestiging en geeft aan jou door welke stappen volgen.

[Klachtenregeling](#)

ou.nl/klachten-en-geschillen

Vertrouwenspersonen ongewenst gedrag

Als je te maken krijgt met ongewenst gedrag kan je je in eerste instantie melden bij een vertrouwenspersoon. De Open Universiteit heeft vertrouwenspersonen aangesteld die kennis hebben van de organisatie en de problemen die zich daarin kunnen voordoen. Heb je hulp nodig bij het oplossen van een probleem van ongewenst gedrag dan kan je tijdens de studie contact opnemen met een van de vertrouwenspersonen via vertrouwenspersonen.oomgang@ou.nl.

ou.nl/ongewenst-gedrag

Ombudsfunctionaris

Als je te maken krijgt met beleid dat ongewenst of onbillijk uitwerkt, of een onjuiste of onbillijke behandeling door een functionaris, (mede)student of een orgaan van de Open Universiteit, dan kun je je ook melden bij de ombudsfunctionaris van de Open Universiteit.

ou.nl/ombudsfunctionaris

Regeling Studentenondersteuningsfonds

Deze regeling heeft als belangrijkste doel om studenten tegemoet te komen die – als gevolg van bijzondere omstandigheden – studievertraging oplopen en hierdoor niet in staat zijn om de cursus(sen) waarvoor ze zijn ingeschreven voor het einde van de inschrijftermijn af te ronden. Het kan hierbij gaan om een verzoek tot restitutie van collegegeld of om verlenging van een inschrijfduur.

Onder bijzondere omstandigheden wordt onder meer verstaan: een lichamelijke, zintuiglijke of andere functiestoornis, zwangerschap en bevalling van de student, topsport met een door NOC*NSF erkende talent- of topsportstatus (of een door Limburg Sport vastgestelde topsportstatus hetgeen bekend is bij de OU-topsportcoördinator) en bijzondere familieomstandigheden (dat laatste ter beoordeling van de Open Universiteit).

Ook studievertraging die ontstaat als gevolg van lidmaatschap van één werkzaamheden voor een studentorganisatie, bijvoorbeeld een opleidingscommissie of de studentenraad, kan reden zijn om een beroep te doen op de Regeling Studentenondersteuningsfonds (StOF).

www.ou.nl/Studentenondersteuningsfonds

Alle bovenstaande informatie is ook verkrijgbaar in de studiecentra of telefonisch aan te vragen bij Service en informatie (+31 (0)45 - 576 2888).

Handige links

Studiefaciliteiten

mijnOU	ou.nl/mijnou
Brightspace	brightspace.ou.nl
Studieaanbod	ou.nl/studieaanbod
Nieuws	ou.nl/nieuwsplaza
Bibliotheek	ou.nl/bibliotheek
Studiecentra	ou.nl/studiecentra
Studie-informatie	ou.nl/studieinformatie
Studeren met een functiebeperking	ou.nl/drempelsweg
Studeren als topsporter	ou.nl/topsport

Software en ICT

Surfspot	surfspot.nl
Microsoft 365	ou.nl/microsoft365
Endnote	ou.nl/endnote
Atlas.ti	ou.nl/atlasti
Beeld en geluid op school	ou.nl/beeldengeluid

Procedures en regelgeving

OER en uitvoeringsregelingen	ou.nl/documenten
Getuigschriften	ou.nl/getuigschrift
Cum laude afstuderen	ou.nl/cumlaude
Kosten	ou.nl/kosten
Klachten, bezwaar en beroep	ou.nl/klachten

Voor en door studenten

Studieadviseurs	Studieadvies.cultuur@ou.nl
Studentenraad	ou.nl/medezeggenschap
Alumni	ou.nl/alumni
Green office	ou.nl/green-office
Studentpsycholoog	ou.nl/studentpsycholoog

Bezoekadres

Valkenburgerweg 177
6419 AT Heerlen
+31 (0)45 - 576 2888

Postadres

Postbus 2960
6401 DL Heerlen

→ ou.nl/cultuurwetenschappen